

รายงานสถานการณ์โทษประหารชีวิต และการประหารชีวิต

ปี 2557

AMNESTY
INTERNATIONAL

รายงานสถานการณ์ไทยประหารชีวิต และการประหารชีวิต ปี 2557

สิ่งพิมพ์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
ตีพิมพ์ครั้งแรกปี 2558
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย
90/24 ซอยลาดพร้าว 1 ถนนลาดพร้าว
จอมพล จตุจักร กรุงเทพฯ 10900
www.amnesty.or.th

©Amnesty International 2015

Index: ACT 50/001/2015

ภาษาเดิม: ภาษาอังกฤษ

ผู้แปลฉบับภาษาไทย: พิภพ อุดมอิทธิพงศ์

บรรณาธิการฉบับภาษาไทย: อกนิษฐ์ หอรัตนคุณ

ลิขสิทธิ์: สิ่งพิมพ์ฉบับนี้มีลิขสิทธิ์ แต่อาจไปตีพิมพ์ซ้ำ
ด้วยวิธีการใด ๆ โดยไม่มีค่าธรรมเนียม หากเป็นไป
เพื่อการรณรงค์และทำให้ความรู้ แต่ไม่ใช่เพื่อ
การค้า เจ้าของลิขสิทธิ์ขอว่าในการนำไปใช้ประโยชน์
ดังกล่าวให้แจ้งกลับมาให้ทราบด้วย เพื่อประเมิน
ผลกระทบ ในการนำไปทำสำเนาด้วยวิธีการใด ๆ หรือ
การนำเนื้อหาบางส่วนไปใช้ในสิ่งพิมพ์ฉบับอื่น หรือ
กรณีที่ต้องการแปลหรือดัดแปลงให้เขียนจดหมาย
ขออนุญาตล่วงหน้าจากผู้จัดพิมพ์เสียก่อน และอาจ
มีการเรียกค่าธรรมเนียม ในการขออนุญาตจัดพิมพ์
กรุณาติดต่อที่ copyright@amnesty.or.th

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เป็นขบวนการระดับโลก
โลกที่มีสมาชิก ผู้สนับสนุน และนักเคลื่อนไหวกว่า
7 ล้านคนทั่วโลก

เรามีวิสัยทัศน์ คือ ทุกคนควรได้รับสิทธิทุกประการตาม
ที่กำหนดไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน
และมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศอื่น ๆ

เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์
ทางการเมือง ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือ
ศาสนา เราได้รับการสนับสนุนจากค่าสมาชิกและ
การบริจาค

หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล	1
บทสรุป	3
การใช้โทษประหารชีวิตในปี 2557	5
ตัวเลขระดับโลก	5
ภาพรวมของเอเชีย-แปซิฟิก	15
แนวโน้มของภูมิภาค	15
พัฒนาการของประเทศต่างๆ	17
ภาคผนวก I:	
การตัดสินให้ประหารชีวิต และการประหารชีวิตในปี 2557	39
ภาคผนวก II:	
ประเทศที่ยกเลิกโทษประหาร และประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต	
เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2557	41
ภาคผนวก III:	
การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557	44
ภาคผนวก IV:	
ผลของการลงมติของที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ ข้อ 69/186	
รับรองเมื่อ 18 ธันวาคม 2557	47

หมายเหตุเกี่ยวกับ สถิติการใช้โทษประหารของ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมข้อมูลการใช้โทษประหารตามคำสั่งศาลระหว่างเดือนมกราคม-ธันวาคม 2557 รายงานฉบับนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายแหล่งโดยอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดเท่าที่จะหาได้เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ทั้งตัวเลขของทางการ ข้อมูลจากผู้ต้องโทษประหารชีวิต รวมถึงครอบครัวและตัวแทนของพวกเขา รวมถึงข้อมูลในรายงานขององค์กรภาคประชาสังคมและสื่อมวลชน โดยเน้นเฉพาะคำตัดสินโทษประหารชีวิตรวมถึงแง่มุมอื่นๆ ของการใช้โทษประหาร รวมทั้งข้อมูลการลดโทษและการล้างมลทิน โดยรายงานเฉพาะข้อมูลสถิติการใช้โทษประหารที่เชื่อถือได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม รัฐบาลในหลายประเทศไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลการใช้โทษประหาร ซึ่งเป็นข้อท้าทายในการยืนยันข้อเท็จจริง ในเบลารุส, จีน และเวียดนาม ทางการถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารเป็นความลับของทางราชการ

ช่วงปี 2557 ในบางประเทศ พบข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ได้น้อยมากหรือแทบไม่พบเลย โดยเฉพาะประเทศเอริเทรีย, มาเลเซีย, เกาหลีเหนือ และซีเรีย เนื่องจากการควบคุมอย่างเข้มงวดของรัฐและ/หรือความไร้เสถียรภาพทางการเมือง ด้วยเหตุผลดังกล่าว ตัวเลขการใช้โทษประหารที่แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล รวบรวมจึงเป็นตัวเลขขั้นต่ำ เว้นเพียงบางกรณีเท่านั้น โดยหากได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับบางประเทศในปีนั้นๆ จะมีการใส่เป็นหมายเหตุไว้ในรายงาน

ตั้งแต่ปี 2552 แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ยุติการตีพิมพ์ตัวเลขประมาณการใช้โทษประหารในจีน เนื่องจากข้อกังวลว่าทางการจีนอาจนำตัวเลขประเมินของแอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง ในทางกลับกันยังเสมือนทำทนายเงินให้ตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลของตน แต่จนถึงทุกวันนี้ จีนยังคงไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ตัวเลขโทษประหารใด ๆ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่มีอยู่บ่งชี้ได้ว่า ในแต่ละปีมีจำนวนบุคคลหลายพันคนที่ถูกตัดสินประหารชีวิตในจีน

กรณีที่แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลได้รับข้อมูลใหม่ที่ตรวจสอบแล้ว จะมีการนำไปปรับปรุงตัวเลขภายหลังการตีพิมพ์รายงานฉบับนี้ลงในเว็บไซต์ โดยสามารถติดตามได้ที่ www.amnesty.org/deathpenalty

เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ เช่น เยเมน (22+) หมายถึง ตัวเลขขั้นต่ำ ที่แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ประเมิน ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า เช่น คำตัดสินโทษประหารชีวิตในชูดานใต้ (+) หมายถึง ในประเทศนั้นมีการประหารหรือคำตัดสินโทษประหารชีวิตมากกว่าหนึ่งครั้ง เพียงแต่ยังไม่มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือเพียงพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำได้อย่างชัดเจน สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 ครั้งรวมทั้งกรณีของจีน

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ต่อต้านโทษประหารทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็ความผิดทางอาญากรณีใด ไม่ว่าจะผู้กระทำผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล ยังขอยืนยันและเดินหน้ารณรงค์เพื่อให้มีการยกเลิกโทษประหารในทุกกรณี

บทสรุป

“ระบบของเราเต็มไปด้วยช่องโหว่ เมื่อคำพิพากษาสูงสุดคือความตาย เป็นการเสี่ยงมากเกินไปที่จะยอมรับระบบอันบกพร่องนี้ได้”

Jay Inslee ผู้ว่าการรัฐวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา,
11 กุมภาพันธ์ 2557

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตจาก 22 ประเทศ ในปี 2557 เท่ากับจำนวนประเทศในปี 2556¹ โดยมีการประหารชีวิตอย่างน้อย 607 ครั้งทั่วโลก ซึ่งลดลงเกือบ 22% จากปี 2556 และเช่นเดียวกับปีก่อนๆ ตัวเลขดังกล่าวไม่รวมถึงผู้ถูกประหารในจีน เนื่องจากข้อมูลโทษประหารของจีนถือเป็นความลับทางราชการ แต่ทราบว่ามีบุคคลอย่างน้อย 2,466 คนถูกศาลพิพากษาประหารชีวิตในปี 2557 ซึ่งเพิ่มขึ้น 28% จากปีก่อนหน้า ตัวเลขที่สูงขึ้นส่วนใหญ่เป็นผลจากจำนวนคำตัดสินโทษประหารชีวิตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอียิปต์และไนจีเรีย เพราะมีหลายกรณีศาลตัดสินโทษประหารหมู่แก่กลุ่มบุคคล

ปี 2557 มีประเทศที่ใช้โทษประหารเป็นจำนวนมากอย่างน่าตกใจ เพื่อเป็นการตอบโต้ภัยคุกคามต่อความมั่นคงทั้งการก่อการร้าย อาชญากรรม และการก่อความไม่สงบในประเทศ เช่น ปากีสถานได้ยกเลิกข้อตกลงหยุดยั้งการประหารชีวิตพลเรือนภายหลังเกิดเหตุโจมตีสะพานข้ามขั้วที่โรงเรียนแห่งหนึ่งในกรุงเปิร์ซวาร์ รัฐบาลยังประกาศจะประหารชีวิตนักโทษอีกหลายร้อยคนที่ต้องโทษประหารในข้อหาเกี่ยวข้องกับก่อการร้าย ขณะที่จีนเองใช้โทษประหารเป็นเครื่องมือในการรณรงค์นโยบาย “การปราบปรามขั้นรุนแรง” (Strike Hard) โดยทางการอ้างว่าเป็นการตอบโต้การก่อการร้ายและอาชญากรรมรุนแรงในเขตปกครองตนเองซินเจียง อุยกูร์

อย่างไรก็ตาม ไม่มีหลักฐานใดบ่งชี้ว่าโทษประหารจะช่วยยับยั้งการก่ออาชญากรรมได้ดีกว่าโทษจำคุก รัฐบาลที่เสนอโทษประหารผู้คนในฐานะทางออกปัญหาอาชญากรรมหรือความมั่นคง ไม่เพียงสร้างความเข้าใจผิดกับประชาชน แต่ในหลาย

.....
¹ สำหรับปี 2556 และ 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีการประหารชีวิตเกิดขึ้นในซีเรียหรือไม่

กรณีนี้ยังแสดงถึงความล้มเหลวของรัฐ ในการตระหนักถึงการมุ่งสู่เป้าหมายเพื่อการยกเลิกโทษประหารชีวิต ซึ่งได้รับการยอมรับในกฎหมายระหว่างประเทศ²

รัฐหลายแห่งยังคงใช้โทษประหารต่อไป แม้จะขัดต่อกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ โดยประเด็นข้อกังวลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในปี 2557 ได้แก่ ปัญหาการพิจารณาคดีอย่างไม่เป็นธรรม “คำรับสารภาพ” ที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติอย่างโหดร้าย การใช้โทษประหารกับเยาวชนและผู้มีความบกพร่องทางจิต หรือสติปัญญา และการใช้โทษประหารกับความผิดอย่างอื่นนอกเหนือจาก “การฆ่าคนตายโดยเจตนา”

แม้จะมีข้อกังวลต่อเรื่องเหล่านี้ โลกยังคงมุ่งหน้าสู่การยกเลิกโทษประหารต่อไป

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้พบพัฒนาการในเชิงบวกของทุกภูมิภาคทั่วโลก ยกเว้นในยุโรปและเอเชียกลาง ซึ่งเบลารุสเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคนี้ที่ยังมีการประหารชีวิต โดยมีการประหารชีวิตอีกครั้งหลังการเว้นว่างไป 24 เดือน

ขณะที่ในภูมิภาคแอฟริกาบริเวณต่ำกว่าทะเลทรายซาฮารามีความก้าวหน้าอย่างเห็นได้ชัด โดยมีการประหารชีวิตถูกบันทึกไว้ที่ 46 ครั้งในสามประเทศ ลดลง 28% เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขการประหารชีวิต 64 ครั้งของห้าประเทศในปี 2556 จำนวนการประหารชีวิตที่ถูกบันทึกในภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือลดลงประมาณ 23% จาก 638 ครั้งในปี 2556 เหลือ 491 ครั้งในปี 2557 ในทวีปอเมริกา แม้ว่าสหรัฐฯเป็นประเทศเดียวที่ยังมีการประหารชีวิต แต่จำนวนการประหารชีวิตลดลงจาก 39 ครั้งในปี 2556 เหลือ 35 ครั้งในปี 2557 สะท้อนถึงการลดลงอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องในช่วงหลายปีที่ผ่านมา โดยรัฐอูซเบกิสถานยังได้บังคับใช้ข้อตกลงยุติการประหารชีวิตชั่วคราวอีกด้วย

ทางด้านเอเชีย-แปซิฟิกก็มีบันทึกการประหารชีวิตน้อยลงยกเว้นจีน และเริ่มมีการอภิปรายเกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหารในฟิลิปปินส์ เกาหลีเหนือและไทย

.....

² ข้อ 6(6) ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR) กำหนดชัดเจนว่า ไม่อาจยกข้อบทในมาตรานี้เพื่ออนุญาตให้ใช้โทษประหารในสภาพการณ์บางอย่าง “จะยกข้อนี้ขึ้นอ้างเพื่อประวิงหรือขัดขวางการยกเลิกโทษประหารชีวิตมิได้” ในความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 6 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติระบุว่า ข้อ 6 “โดยทั่วไปแล้วหมายถึงการยกเลิกโทษประหาร โดยเป็นข้อเสนอแนะอย่างจริงจัง [...] ว่าการยกเลิกเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ คณะกรรมการสรุปว่ามาตรการใด ๆ ที่มุ่งสู่การยกเลิกโทษประหาร ควรถือเป็นความก้าวหน้าในการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิที่จะมีชีวิตรอด” คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนความเห็นทั่วไป ฉบับที่ 6 ข้อ 6 (สมัยประชุมที่ 16, 1982), หนังสือรวบรวมความเห็นทั่วไปและข้อเสนอแนะทั่วไปของหน่วยงานตามสนธิสัญญาสิทธิมนุษยชน, UN doc. HRI/GEN/1/Rev.9, พฤษภาคม 2551

การใช้โทษประหารชีวิตปี 2557

“เราต้องยืนยันชัดในข้อตกเถียงที่ว่าโทษประหารนั้นไม่เป็นธรรมและไม่สอดคล้องกับหลักการสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน”

บัน คี มุน เลขาธิการองค์การสหประชาชาติ,
10 ตุลาคม 2557

ตัวเลขระดับโลก

การประหารชีวิต

ในปี 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการประหารชีวิตได้ใน 22 ประเทศ ซึ่งเท่ากับจำนวนประเทศในปี 2556 แม้ว่าจำนวนจะคงที่ แต่มีการเปลี่ยนแปลงในบางประเทศที่ยังมีโทษประหารชีวิต 7 ประเทศที่มีการประหารชีวิตในปี 2556 ได้งดเว้นการประหารชีวิตในปี 2557 (บังคลาเทศ, บอตสวานา, อินโดนีเซีย, อินเดีย, คูเวต, ไนจีเรีย และ ซูดานใต้) ในขณะที่อีก 7 ประเทศนำการประหารชีวิตมาใช้อีกครั้ง (เบลารุส, อียิปต์, อิเควทอเรียลกินี, จอร์แดน, ปากีสถาน, สิงคโปร์ และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถยืนยันได้ว่ามีการประหารชีวิตตามคำสั่งศาลในซีเรียหรือไม่

การประหารชีวิตได้เกิดขึ้นอย่างน้อยที่สุด 607 ครั้งทั่วโลก ซึ่งลดลงเกือบ 22% เมื่อเทียบกับสถิติของปี 2556 ทั้งนี้ตัวเลขดังกล่าวไม่รวมจำนวนที่น่าเชื่อได้ว่าถูกประหารในจีน ในปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยุติการตีพิมพ์ตัวเลขประมาณสถิติการใช้โทษประหารในจีน เนื่องจากข้อมูลโทษประหารถือเป็นความลับทางราชการจีน ทั้งนี้ ทางองค์กรได้ทำทนายทางการเงินให้พิสูจน์ข้ออ้างของทางการ ที่ว่าได้พยายามบรรลุเป้าหมายลดการใช้โทษประหาร โดยเรียกร้องให้ทางการจีนตีพิมพ์เผยแพร่ตัวเลขดังกล่าว (โปรดดูหน้า 18)

การประหารชีวิตที่มีการรายงาน ปี 2557

อัฟกานิสถาน (6), เบลารุส (3+), จีน (+), อียิปต์ (15), อิควาดอร์ กินี (9), อิหร่าน (289+), อิรัก (61+), ญี่ปุ่น (3), จอร์แดน (11), มาเลเซีย (2+), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (7), รัฐปาเลสไตน์ (2+ ในเขตปกครองของกลุ่มฮามาส-ฉนวนกาซ่า), ซาอุดีอาระเบีย (90+), สิงคโปร์ (2), ไชมาเลีย (14+), ชูดาน (23+), ใต้หวัน (5), สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (1), สหรัฐฯ (35), เวียดนาม (3+) และเยเมน (22+)

ทั้ง 3 ประเทศ ได้แก่ อิหร่าน, อิรักและซาอุดีอาระเบีย เป็นประเทศที่มีการประหารชีวิต 72% ของจำนวนการประหารชีวิตทั้งหมด 607 ครั้งที่ได้รับการบันทึก ในอิหร่านนั้น ทางกรมประกาศว่ามีการประหารชีวิต 289 ครั้ง แต่ในความเป็นจริงมีการประหารชีวิตหลายร้อยครั้งซึ่งไม่มีการประกาศอย่างเป็นทางการ

คำตัดสินโทษประหารชีวิต

ในปี 2557 คาดว่ามีประชาชนต้องโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 2,466 คนใน 55 ประเทศ โดยเป็นตัวเลขที่เพิ่มขึ้น 28% เมื่อเทียบกับปี 2556 ซึ่งมีเพียง 1,925 คนจาก 57 ประเทศ ตัวเลขที่สูงขึ้นส่วนใหญ่เป็นเพราะผลจากจำนวนคำตัดสินโทษประหารชีวิตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในอียิปต์ (109 ครั้งในปี 2556 และ 509 ครั้งในปี 2557) และไนจีเรีย (จาก 141 ครั้งในปี 2556 เป็น 659 ครั้งในปี 2557) เนื่องจากบางกรณี ศาลของทั้งสองประเทศตัดสินโทษประหารชีวิตหมู่แก่บุคคลเป็นจำนวนมาก

คำตัดสินโทษประหารชีวิตที่มีการรายงานปี 2557

อัฟกานิสถาน (12+), แอลจีเรีย (16+), บาร์เรน (5), บังคลาเทศ (142+), บาร์เบโดส (2), บอตสวานา (1), จีน (+), สาธารณรัฐคองโก (3+), สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (14+), อียิปต์ (509+), แคมเบีย (1+), กานา (9), กายอานา (1), อินเดีย (64+), อินโดนีเซีย (6), อิหร่าน (81+), อิรัก (38+), ญี่ปุ่น (2), จอร์แดน (5), เคนยา (26+), คูเวต (7), เลบานอน (11+), เลโซโท (1+), ลิเบีย (1+), มาเลเซีย (38+), มัลดีฟส์ (2), มาลี (6+), มอริเตเนีย (3), โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก (9), พม่า (1+), ไนจีเรีย (659), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (231), รัฐปาเลสไตน์ (4+ ในเขตปกครองของกลุ่มฮามาส-ฉนวนกาซ่า), กาตาร์ (2+), ซาอุดีอาระเบีย (44+), เซียร์ราลีโอน (3), สิงคโปร์ (3), ไชมาเลีย (52+ ประกอบด้วย 31+ สหพันธ์-

โซมาเลีย; 11+ พันด์แลนด์; 10+ โซมาลีแลนด์), เกาหลีใต้ (1), ซูดานใต้ (+), ศรีลังกา (61+), ซูดาน (14+), ใต้หวัน (1), แทนซาเนีย (91), ไทย (55+), ตรินิแดด และโตเบโก (2+), ตูนิเซีย (2+), ยูกันดา (1), สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (25), สหรัฐอเมริกา (72+), เวียดนาม (72+), เยเมน (26+), แคมเบีย (13+), และซิมบับเว (10)

สำหรับบางประเทศ เช่น ไนจีเรียและแทนซาเนีย การเพิ่มจำนวนของคำตัดสินโทษ ประหารชีวิตที่บันทึกได้ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะทางการได้ให้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากขึ้นกับ แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนล

อย่างไรก็ตาม หากนับจนถึงปี 2557 เชื่อว่ามีบุคคลอย่างน้อย 19,094 คนทั่วโลก ต้องคำตัดสินโทษประหารชีวิต

การลดโทษ การอภัยโทษและการล้างมลทิน

มีการบันทึกการลดโทษหรือการอภัยโทษกรณีบุคคลถูกตัดสินโทษประหารชีวิตใน 28 ประเทศ ได้แก่ แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส บาห์เรน บังคลาเทศ อียิปต์ กานา อินเดีย อิหร่าน อิรัก จากเมกา จอร์แดน คูเวต มาเลเซีย มาลี พม่า ไนจีเรีย ซาอุดีอาระเบีย เซียร์ราลีโอน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ศรีลังกา ซูดาน ตูนิเซีย ตรินิแดด แอนดีโตเบโก สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐอเมริกา เวียดนามและซิมบับเว

แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลบันทึกการล้างมลทินนักโทษประหาร 112 คนใน 9 ประเทศ ได้แก่ บังคลาเทศ (4) จีน (2) จอร์แดน (1) ไนจีเรีย (32) ซูดาน (4) แทนซาเนีย (59) สหรัฐอเมริกา (7) เวียดนาม (2) และซิมบับเว (1)³ การปล่อยตัวนักโทษจากแดนประหารเนื่องจากพบว่าเป็นผู้บริสุทธิ์นั้น สะท้อนความล้มเหลวของกระบวนการยุติธรรมและส่งผลให้เกิดการอภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับโทษประหารอย่างกว้างขวาง รวมทั้งประเทศที่ประชาชนมักสนับสนุนโทษประหาร เช่น จีน, ญี่ปุ่น, เวียดนามและสหรัฐฯ

³ การล้างมลทิน เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายหลังมีการกำหนดโทษและสิ้นสุดกระบวนการอุทธรณ์ โดยเป็นการล้างความผิดนักโทษจากความผิดหรือการยกฟ้องคดีอาญา ซึ่งถือว่ามีผู้บริสุทธิ์ในสายตากฎหมาย Iwao Hakamada ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวในญี่ปุ่นระหว่างการไต่สวนคดีใหม่ จึงไม่ได้ขึ้นบัญชีของเขาเข้ามาในกลุ่มประเทศเหล่านี้

วิธีการประหารปี 2557

วิธีการที่ใช้ในการประหารชีวิตมีดังต่อไปนี้: การตัดศีรษะ (ซาอุดีอาระเบีย) แขนคอค (อัฟกานิสถาน, บังคลาเทศ, อียิปต์, อิหร่าน, อิรัก, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, มาเลเซีย, ปากีสถาน, ปาเลสไตน์, สิงคโปร์และซูดาน) การฉีดยาพิษ (จีน, สหรัฐอเมริกาและเวียดนาม) การยิงเป้า (เบลารุส, จีน, อิควทอเรียล กินี, เกาหลีเหนือ, ปาเลสไตน์, ซาอุดีอาระเบีย, ไชมาเลีย, ใต้หวัน, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเยเมน)

เช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา ไม่มีรายงานการประหารชีวิตตามคำสั่งศาลโดยการขว้างก้อนหิน แต่ในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์มีข้อมูลว่าหญิงคนหนึ่งถูกตัดสินประหารด้วยการขว้างก้อนหินเนื่องจาก “มีชู้” อย่างไรก็ตาม ยังพบว่ามีการประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณะในอิหร่านและซาอุดีอาระเบีย

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้รับรายงานที่ระบุว่า มีบุคคล 14 รายถูกประหารในอิหร่านด้วยข้อหาที่กระทำขณะอายุต่ำกว่า 18 ปี ในปี 2557 ศาลในอียิปต์, อิหร่านและศรีลังกา ตัดสินโทษประหารเยาวชนผู้กระทำความผิด ซึ่งการใช้โทษประหารและการประหารชีวิตผู้กระทำความผิดขณะมีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้นเป็นการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะโดยทั่วไปมักมีการโต้แย้งเกี่ยวกับอายุที่แท้จริงของผู้กระทำความผิด หากไม่มีหลักฐานปรากฏอย่างชัดเจน เช่น ตามสูติบัตร⁴ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจึงยังคงมีความกังวลสำหรับการคุมขังผู้ต้องโทษประหารที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดขณะเป็นเยาวชน ในประเทศอิหร่าน, มัลดีฟส์, ไนจีเรีย, ปากีสถาน, ซาอุดีอาระเบีย, ศรีลังกาและเยเมน

ข้อกังวลนี้ยังรวมถึงผู้มีอาการบกพร่องทางจิตหรือสติปัญญาที่ยังคงถูกตัดสินโทษประหารชีวิตในหลายประเทศรวมทั้งอินโดนีเซีย, ญี่ปุ่น, มาเลเซีย, ปากีสถาน, ตรินิแดดแอนด์โตเบโก และสหรัฐอเมริกา

ในประเทศส่วนใหญ่ที่มีคำตัดสินโทษประหารหรือมีการประหารชีวิต โทษประหารชีวิตมักเป็นผลจากการพิจารณาคดีที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ ในปี 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลแสดงข้อกังวลเป็นพิเศษต่อกระบวนการพิจารณาคดีของศาลในประเทศอัฟกานิสถาน,

.....

⁴ รัฐบาลควรนำหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งหมดมาใช้กับคดีที่มีปัญหาเรื่องอายุ จากแนวปฏิบัติที่ดีในการประเมินอายุรวมถึงการใช้ข้อมูลในเชิงกายภาพ จิตวิทยาและพัฒนาการด้านสังคม ทั้งนี้โดยยกประโยชน์ให้แก่ความสงสัยในกรณีที่ไม่มีความชัดเจน โดยควรให้บุคคลดังกล่าวได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นผู้เยาว์ และควรรับประกันไม่ให้มีการนำโทษประหารมาใช้ แนวทางเช่นนี้สอดคล้องกับหลักการที่ตอบสนองประโยชน์สูงสุดของเด็ก ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติทุกประการที่เกี่ยวข้องกับเด็ก ทั้งนี้เป็นไปตามข้อ 3(1) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

บังคลาเทศ, จีน, อียิปต์, อิหร่าน, อิรัก, เกาหลีเหนือ, ปากีสถาน, ซาอุดีอาระเบีย และศรีลังกา ในหลายประเทศมีการตัดสินใจโทษโดยอาศัย “คำรับสารภาพ” ซึ่งอาจได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติอย่างโหดร้ายต่อผู้ต้องหา โดยเฉพาะในอัฟกานิสถาน บารเรน จีน อิหร่าน อิรัก เกาหลีเหนือ และซาอุดีอาระเบีย ในอิหร่านมีการนำ “คำรับสารภาพ” บางคดีมาออกอากาศทางโทรทัศน์ก่อนการไต่สวนคดีจะเริ่มขึ้น ซึ่งยังเป็นการละเมิดสิทธิของจำเลยที่จะได้รับการสันนิษฐานว่ายังเป็นผู้บริสุทธิ์

การใช้โทษประหารเชิงบังคับยังคงเกิดขึ้นใน บาร์เบโดส, อิหร่าน, มาเลเซีย, ปากีสถาน, สิงคโปร์ และตรินิแดดและโตเบโก การใช้โทษประหารเชิงบังคับไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เนื่องจากไม่เปิดโอกาสให้พิจารณาบริบทแวดล้อมหรือเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวจำเลยและการกระทำความผิดดังกล่าว

ปัจจุบันยังคงมีผู้ต้องโทษประหารหรือถูกประหารในข้อหากระทำความผิดที่ไม่ได้เกี่ยวกับการฆ่าโดยเจตนา ซึ่งย่อมไม่อาจถือเป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ตามหลักการข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) หลายประเทศมีการนำโทษประหารมาใช้กับความผิดด้านยาเสพติดรวมทั้ง จีน, อินโดนีเซีย, อิหร่าน, มาเลเซีย, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ศรีลังกา, ไทย, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเวียดนาม

ความผิดที่ต่อโทษประหารชีวิตอื่น ๆ ทั้งที่ไม่ได้เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ซึ่งเกิดขึ้นในปี 2557 ได้แก่ : อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การทุจริต (จีน, เกาหลีเหนือและเวียดนาม), การลักทรัพย์โดยมีการใช้อาวุธ (คองโก) “การมีฐั” ระหว่างเป็นคู่สมรส (สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์), การข่มขืนกระทำชำเราอันเป็นเหตุให้บุคคลเสียชีวิต (อัฟกานิสถาน), การข่มขืนกระทำชำเราโดยผู้กระทำผิดซ้ำซาก (อินเดีย), การข่มขืนกระทำชำเรา (ซาอุดีอาระเบีย และ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์), การหน่วงเหนี่ยวลักพาตัว, การทรมาน, การนับถือพ่อมดหมอผีและมนต์ดำ (ซาอุดีอาระเบีย), การดูหมิ่นศาสนาของศาสนาอิสลาม (อิหร่าน), การหมิ่นศาสนา (ปากีสถาน)

สุดท้าย การใช้โทษประหารกับความผิดรูปแบบต่างๆ ทั้ง “ขบถ” “การกระทำที่เป็นภัยต่อความมั่นคงประเทศ” “การให้ความร่วมมือ กับหน่วยงานต่างชาติในการจารกรรมข้อมูล” “การเข้าร่วมกับขบวนการต่อต้านอำนาจรัฐ” และ “อาชญากรรมต่อรัฐ” แบบอื่น ๆ ทั้งที่เป็นและไม่ใช่เหตุให้มีการสูญเสียชีวิต ซึ่งได้เกิดขึ้นในเลบานอน, เกาหลีเหนือ, ปาเลสไตน์ (เขตเวสต์แบงก์และฉนวนกาซ่า), กาตาร์และซาอุดีอาระเบีย

ไทยประหารที่มีการรายงานขององค์กรรัฐบาลระหว่างประเทศ ปี 2557

- จาก 35 รัฐภาคีของสมัชชาใหญ่องค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States) มีสหรัฐอเมริกาเพียงประเทศเดียวที่ยังมีการประหารชีวิต
- จาก 57 รัฐภาคีขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe) มีเพียงเบลารุส และสหรัฐอเมริกาที่ยังมีการประหารชีวิต
- 3 จาก 54 รัฐภาคีของสหภาพแอฟริกา (African Union) ยังมีการประหารชีวิตตามคำสั่งศาล ได้แก่ อียิปต์, อิควทอเรียล กินี, โซมาเลียและซูดาน
- 9 จาก 21 รัฐภาคีของสันนิบาตแห่งชาติอาหรับ (League of Arab States) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ อียิปต์ อิรัก จอร์แดน ปาเลสไตน์ ซาอุดี-อาระเบีย โซมาเลีย ซูดาน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และเยเมน
- 3 จาก 10 รัฐภาคีของสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations) ยังคงมีการประหารชีวิต ได้แก่ มาเลเซีย, สิงคโปร์และเวียดนาม
- 3 จาก 53 รัฐภาคีของเครือจักรภพ (Commonwealth) ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ มาเลเซีย, ปากีสถาน และสิงคโปร์
- 3 รัฐภาคีและรัฐผู้สังเกตการณ์ขององค์การระหว่างประเทศจากประเทศผู้ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Organisation Internationale de la Francophonie - OIF) ที่ยังมีการประหารชีวิต ได้แก่ อียิปต์, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และเวียดนาม ส่วนญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา เป็นเพียงสองประเทศจากกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม G8 ที่ยังคงมีการประหารชีวิต
- 173 จาก 193 รัฐภาคีขององค์การสหประชาชาติไม่มีการประหารชีวิตเลยในปี 2557

พัฒนาการเชิงบวก

จำนวนการประหารชีวิตในปี 2557 ที่ถูกบันทึกไว้ลดลง 22% เมื่อเทียบกับปี 2556 ในภูมิภาคแอฟริกาช่วงที่ต่ำกว่าทะเลทรายซาฮารา มีการบันทึกการประหารชีวิต 46 ครั้งในสามประเทศ เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับ 64 ครั้งในห้าประเทศเมื่อปี 2556 นับว่าลดลง 28% เฉพาะอิควทอเรียล กินี, โซมาเลียและซูดานที่คาดว่าจะยังมีการประหารชีวิต จำนวนการประหารชีวิตที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือลดลงประมาณ 23% จาก 638 ครั้งในปี 2556 เหลือ 491 ครั้งในปี 2557 ในทวีปอเมริกา สหรัฐยังคงเป็นประเทศเดียวที่ศาลสั่งตัดสินลงโทษประหารชีวิต แต่จำนวนการประหารชีวิตลดลงจาก 39 ครั้งในปี 2556

เหลือ 35 ครั้งในปี 2557 สะท้อนให้เห็นจำนวนการประหารชีวิตที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

มีการบันทึกพัฒนาการในเชิงบวกด้านกฎหมายไว้จำนวนมากเช่นกัน ในเดือนธันวาคม สภานิติบัญญัติแห่งมาดากัสการ์ผ่านร่างกฎหมายยกเลิกโทษประหาร และร่างกฎหมายในลักษณะเดียวกันอยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานนิติบัญญัติในเบนิิน, ซาด, ฟิจิ, มองโกเลีย และซูดาน⁵ ขณะที่รัฐสภาบาร์เบโดสเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มุ่งยกเลิกโทษประหารเชิงบังคับ ในเดือนกุมภาพันธ์ รัฐออลิกันตีแห่งสหรัฐอเมริกา ได้ประกาศใช้ข้อตกลงยุติการประหารชีวิตชั่วคราว

เอลซัลวาดอร์ กาบอง และโปแลนด์ได้เข้าเป็นรัฐภาคีของพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งมีจุดประสงค์มุ่งให้เกิดการยกเลิกโทษประหาร ในวันที่ 2, 8 และ 24 เมษายนตามลำดับ ในวันที่ 23 พฤษภาคม โปแลนด์ให้สัตยาบันรับรองพิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การยกเลิกโทษประหารในทุกกรณี

ในเดือนธันวาคม ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติรับรองมติเกี่ยวกับข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการใช้โทษประหารเป็นครั้งที่ห้า โดยจำนวนเสียงสนับสนุนมติที่ 69/186 จากเดิม 111 เสียง ในปี 2555 เป็น 117 เสียง ในปี 2557 และมีประเทศที่คัดค้าน 38 ประเทศ ดออกเสียง 34 ประเทศ⁶ ถือว่ามีเสียงสนับสนุนมติดังกล่าวเพิ่มขึ้น 6 ประเทศเปรียบเทียบกับการลงคะแนนเสียงที่คล้ายคลึงกันเมื่อปี 2555⁷ โดยประเทศใหม่ที่ยื่นขอต่อมตินี้ในปี 2557 ได้แก่ อิควทอเรียลกินี, เอลซัลวาดอร์, ฟิจิ, ไนเจอร์และซูดาน สัญญานเชิงบวกนอกจากนี้ได้แก่กรณีที่บาห์เรน, พม่า, ตองกาและยูกันดาเปลี่ยนท่าทีจากการคัดค้านมาเป็นออกเสียง ทว่าที่น่าเสียดาย คือ ปาปัวนิวกินี ได้เปลี่ยนจุดยืนจากการงดออกเสียงมาเป็นการคัดค้าน

⁵ ร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการรับรองในฟิจิและซูดานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม 2558 ตามลำดับ

⁶ สหรัฐอเมริกาลงคะแนนเสียงคัดค้านมติดังกล่าว แต่ในบัญชีผลการลงคะแนนเสียงอย่างเป็นทางการกลับไม่มีการระบุเสียงของสหรัฐฯ

⁷ ในวันที่ 20 ธันวาคม 2555 111 รัฐให้ความเห็นชอบ 41 รัฐคัดค้าน และ 34 รัฐงดออกเสียงต่อมติที่ 67/176 ในที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ รายชื่อประเทศที่สนับสนุนและลงคะแนนเสียงรับรองมติปี 2557 ปรากฏอยู่ในภาคผนวก IV ของเอกสารฉบับนี้

เนื้อหาเพิ่มเติมในมติปี 2557 รวมถึงข้อเรียกร้องให้รัฐต่าง ๆ ปฏิบัติตามพันธกรณีของ *อนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา พ.ศ. 2506* (Vienna Convention on the Law of Treaties) และเคารพต่อสิทธิของบุคคลต่างชาติที่จะได้รับทราบข้อมูลความช่วยเหลือจากกงสุล ในกรณีที่ถูกดำเนินคดีในประเทศนั้น ๆ และให้เปิดเผยข้อมูลประเทศที่ยังใช้โทษประหารในลักษณะที่ “แยกตามเพศ อายุ และหลักเกณฑ์อื่น ๆ” รวมทั้งจำนวนการลดโทษ การยกฟ้องคดีและการอภัยโทษ รวมถึงการไม่ขยายฐานความผิดของโทษประหาร

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล กับบทบาทในการรณรงค์ต่อต้านโทษประหารชีวิต

ตลอดปี 2557 นักกิจกรรมของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้ร่วมมือกับภาคประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันรณรงค์เพื่อยุติโทษประหารชีวิต และให้คงไว้ซึ่งมาตรการเชิงบวกต่อโทษประหารชีวิตในหลายประเทศดังต่อไปนี้

ในวันที่ 27 มีนาคม **Iwao Hakamada** ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวจากแดนประหาร เพื่อรอการไต่สวนคดีใหม่ เขาใช้ชีวิตในเรือนจำกรุงโตเกียว หลังถูกตัดสินด้วยโทษประหารชีวิตเป็นเวลา 4 ปี และมีอาการผิดปกติทางจิตรุนแรงระหว่างอยู่ในแดนประหาร สมาชิกของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รณรงค์เรียกร้องเพื่อเขาเป็นเวลาเกือบทศวรรษ

Chandran s/o Paskaran ได้รับการงดเว้นจากการประหารในมาเลเซียเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ภายหลังจากการรณรงค์ของกลุ่มสิทธิมนุษยชน ซึ่งรวมไปถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

Osariakhi Ernest Obyangbon สัญชาติไนจีเรียมีกำหนดถูกประหารในมาเลเซียในวันที่ 14 มีนาคม 2557 เขาไม่ได้รับการไต่สวนคดีอย่างเป็นทางการและแพทย์ยังวิเคราะห์ว่าเขามีอาการจิตเภท อันเป็นเหตุให้เขาต้องเข้ารับการรักษาดูก่อนจะอุทธรณ์คำตัดสินในปี 2550 ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับแจ้งก่อนกำหนดการการประหารชีวิตเพียง 36 ชั่วโมง และได้เริ่มการรณรงค์เร่งด่วนต่อทางการมาเลเซีย หลังจากมีการสั่งพักการประหารชีวิต น้องชายของเขาได้เขียนจดหมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลระบุว่า “ผมรู้สึกซาบซึ้งอย่างยิ่งต่อท่านและทีมงานทั้งหมดที่ช่วยชีวิตพี่ชายผมไว้ในนาทีสุดท้าย มีการย้ายตัวพี่ชายผมจากห้องขังไปยังแดนประหารแล้ว อีกทั้งเขาได้เปลี่ยนเสื้อผ้าเพื่อเตรียมประหารชีวิต แต่คุณสามารถช่วยชีวิตเขาไว้ได้ก่อน เราซึ่งเป็นสมาชิก

ในครอบครัวจะจดจำความกรุณาที่ท่านมีต่อเขาไว้ตลอดกาล” ทั้ง Chandran s/o Paskaran และ Osariakhi Ernest Obyangbon ยังคงถูกขังในแดนประหาร

ThankGod Ebhos ถูกตัดสินลงโทษประหารชีวิตในไนจีเรียเมื่อปี 2538 ในวันที่ 23 มิถุนายน 2556 เขาถูกนำตัวไปยังแดนประหารพร้อมกับนักโทษชายคนอื่นอีกสี่คน ทั้งสี่คนถูกแขวนคอต่อหน้าเขา ในนาทีสุดท้าย เจ้าหน้าที่เรือนจำจำได้ว่าต้องมีการประหารชีวิต ThankGod Ebhos โดยการยิงเป้า จึงนำตัวเขากลับไปห้องขัง ในวันที่ 24 ตุลาคม ภายหลังการรณรงค์ไม่ให้ประหารชีวิตเขาทางการจึงปล่อยตัวเขาจากแดนประหาร

Meriam Yehya Ibrahim ได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำในชูดานเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน เธอถูกศาลในกรุงคาร์ทุมตัดสินโทษประหารเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ข้อหาละทิ้งศาสนาและต่อมาศาลอุทธรณ์ได้กลับคำพิพากษา คดีของเธอได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากนานาชาติโดยมีประชาชนกว่าหนึ่งล้านคนที่เขียนจดหมายร่วมรณรงค์กับแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเพื่อให้ปล่อยตัวเธอ

ในวันที่ 3 ธันวาคมศาลอุทธรณ์ (Court of Appeals for the Fifth Circuit) สั่งพักการประหารชีวิต **Scott Panetti** ในรัฐเท็กซัสสหรัฐอเมริกาเพียงไม่ถึงแปดชั่วโมง ก่อนกำหนดการประหารเนื่องจากพบว่าเขามีอาการทางจิตซึ่งรวมถึงอาการจิตเภทที่เกิดขึ้นก่อนหน้าและเป็นเหตุที่ส่งผลให้เขาสังหารและถูกตัดสินโทษประหาร แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเริ่มรณรงค์เพื่อตัวเขาตั้งแต่ปี 2547

การใช้โทษประหารเพื่อป้องปรามอาชญากรรมและปัญหาความมั่นคง

มีหลายประเทศที่ใช้บทลงโทษประหารและมีการประหารชีวิตในปี 2557 โดยอ้างว่าเป็นการทำเพื่อตอบโต้ภัยต่อความมั่นคงของรัฐและความปลอดภัยสาธารณะ ซึ่งเป็นผลมาจากการก่อการร้าย อาชญากรรม หรือความไม่มั่นคงในประเทศ

- **ปากีสถาน** ยกเลิกข้อตกลงหกปีที่ยุติการประหารชีวิตพลเรือน ภายหลังเกิดเหตุโจมตีสะพานเซเวนฮิวส์ที่โรงเรียน ในกรุงเปชวาร์ มีการประหารชีวิตบุคคล 7 คน ในเวลาไม่ถึงสองสัปดาห์ ในช่วงสิ้นปี 2557 รัฐบาลยังประกาศจะประหารชีวิตนักโทษในแดนประหารอีกหลายร้อยคน ซึ่งล้วนถูกลงโทษในข้อหาก่อการร้าย
- **จีน** ใช้โทษประหารเป็นเครื่องมือในการรณรงค์นโยบาย *“การปราบปรามขั้นรุนแรง”* (Strike Hard) โดยทางการอ้างว่า เพื่อตอบโต้การก่อการร้ายและอาชญากรรมรุนแรงในเขตปกครองตนเองซินเจียง อุยกูร์ ศาลสั่งลงโทษประหารบุคคล 3 คน จากจำนวนจำเลยที่เข้าร่วมการชุมนุมทั้งหมด 55 คน ซึ่งถูก

ตั้งข้อหาก่อการร้าย แบ่งแยกดินแดน และฆ่าคนตาย ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม มีการประหารชีวิตบุคคล 21 คนในพื้นที่ดังกล่าวเพื่อตอบโต้การโจมตีของกลุ่มที่รัฐบาลระบุว่าเป็นผู้ก่อการร้าย

- **แคเมอรูน** และ **สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์** ได้ขยายฐานความผิดของโทษประหารให้ครอบคลุม “การก่อการร้าย”
- **จอร์แดน** ได้นำการประหารชีวิตกลับมาใช้อีกครั้งในเดือนธันวาคม หลังงดเว้นไปแปดปี โดยประหารชาย 11 คนในข้อหาฆ่าคนตาย ทางการประกาศอย่างชัดเจนว่าเป็นการตอบโต้กับอัตราในคดีการฆ่าคนตายที่เพิ่มขึ้น
- ในเดือนธันวาคม **อินโดนีเซีย** ประกาศรื้อฟื้นการประหารชีวิตสำหรับความผิดด้านยาเสพติด โดยถือว่าเป็น “เหตุฉุกเฉินระดับชาติ”

ข้อโต้แย้งที่สนับสนุนการใช้โทษประหารในแง่ที่ช่วยแก้ปัญหาอาชญากรรม เป็นการละเลยข้อเท็จจริงที่ว่า ไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือที่บ่งชี้ว่าโทษประหารมีผลป้องปรามหรือยับยั้งอาชญากรรมได้ดีกว่าโทษจำคุก ข้อพิสูจน์นี้เป็นผลจากการศึกษาหลายครั้งขององค์การสหประชาชาติในประเทศและภูมิภาคต่าง ๆ⁸

.....
⁸ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “โทษประหารชีวิตไม่ทำให้สังคมปลอดภัยขึ้น: อาชญากรรม ความปลอดภัยสาธารณะ และโทษประหาร” (Not making us safer: Crime, public safety and the death penalty) (ACT 51/002/2013), 10 ตุลาคม 2556 จาก www.amnesty.org/en/documents/act51/002/2013/en/

ภาพรวมของเอเชีย-แปซิฟิก

แนวโน้มของภูมิภาค

- ปากีสถานและสิงคโปร์นำการประหารชีวิตกลับมาใช้อีกในปี 2557
- จีน, เกาหลีเหนือ และเวียดนาม ยังคงถือว่าข้อมูลเกี่ยวกับโทษประหารเป็นความลับทางราชการต่อไป
- จำนวนประเทศที่ประหารชีวิตลดลงจาก 10 ประเทศ ในปี 2556 เหลือ 9 ประเทศ ในปี 2557
- กำลังมีการพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารในมองโกเลีย สมาชิกสมานิติบัญญัติในฟิจิ, เกาหลีใต้ และไทย ได้เริ่มการอภิปรายเกี่ยวกับการยกเลิกโทษประหาร⁹
- จีน ญี่ปุ่นและเวียดนามมีการล้างมลทินบุคคลที่เคยต้องโทษประหาร

การประหารชีวิตและคำตัดสินโทษประหารชีวิตในเอเชีย-แปซิฟิก

มีการประหารชีวิตอย่างน้อย 32 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน (6), จีน (+), ญี่ปุ่น (3), มาเลเซีย (2+), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (7), สิงคโปร์ (2), ใต้หวัน (5), เวียดนาม (3+) ไม่นับรวมการประหารชีวิตอีกหลายครั้งที่ถูกคาดว่าจะเกิดขึ้นในจีน

มีคำตัดสินโทษประหารเพิ่มเติมอย่างน้อย 695 ครั้ง ใน 17 ประเทศในภูมิภาคนี้ ได้แก่ อัฟกานิสถาน (12+), บังคลาเทศ (142+), จีน (+), อินเดีย (64+), อินโดนีเซีย (6), ญี่ปุ่น (2), มาเลเซีย (38+), มัลดีฟส์ (2), พม่า (1+), เกาหลีเหนือ (+), ปากีสถาน (231), สิงคโปร์ (3), เกาหลีเหนือ (1), ศรีลังกา (61+), ใต้หวัน (1), ไทย (55+) และ เวียดนาม (72+)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้เก็บบันทึกจำนวนการประหารชีวิต 32 ครั้งในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทั้งนี้ไม่รวมการประหารชีวิตอีกหลายพันครั้งในจีน สรุป

⁹ พิจารณาล้างมลทินโทษประหารสำหรับความผิดทุกประเภทเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558

ในภาพรวมแม้ว่าจำนวนการประหารชีวิตจะใกล้เคียงกับปี 2556 (37) แต่จำนวนคำตัดสินลงโทษประหารในปี 2557 กลับลดลง 335 ครั้งเมื่อเทียบกับปี 2556 ยกเว้นในจีน ซึ่งสำหรับปี 2557 ทางกรีนพีซยังคงถือว่าตัวเลขการประหารและคำพิพากษาลงโทษประหารชีวิตเป็นความลับทางราชการ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้ยุติการตีพิมพ์เผยแพร่ตัวเลขเกี่ยวกับประเทศจีนตั้งแต่ปี 2552 และท้าทายให้ทางการจีนตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลเหล่านี้ด้วยตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ และเพื่อพิสูจน์ข้ออ้างของรัฐบาลจีนที่ว่าได้พยายามบรรลุเป้าหมายเพื่อลดการใช้โทษประหาร

จำนวนการตัดสินโทษประหารชีวิตที่ลดลงในภูมิภาคแห่งนี้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการลดลงจากคำตัดสินในบังคลาเทศ ซึ่งในปี 2556 มีจำนวนคำตัดสินประหารชีวิตสูงมากถึง 220 ครั้ง จากกรณีศาลตัดสินโทษจำเลย 152 คนในคดีต่อต้านอำนาจรัฐ นอกจากนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความยุ่งยากในการหาข้อมูลจากประเทศต่าง ๆ เช่น เวียดนาม

ในคำตัดสินครั้งสำคัญเมื่อเดือนมกราคม ศาลสูงสุดของอินเดียมีการสั่งให้ชะลอการประหารชีวิต ด้วยความเคลือบแคลงต่อกระบวนการพิจารณาโทษในหลายคดี ส่งผลให้มีการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับโทษประหารในประเทศต่าง ๆ เช่น จีน, ญี่ปุ่น และเวียดนาม

อย่างไรก็ดี ประเทศอื่น ๆ อีกจำนวนมากยังคงพยายามนำการประหารชีวิตกลับมาใช้ ภายหลังจากเหตุการณ์ก่อการร้าย ซึ่งเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตกว่า 140 คนในเดือนธันวาคม ที่ปากีสถานได้ยกเลิกข้อตกลงยุติการประหารชีวิตพลเรือนชั่วคราว และปาปัวนิวกินียังคงมุ่งหน้าสู่การนำการประหารชีวิตกลับมาใช้

หลายประเทศในภูมิภาคยังคงใช้โทษประหารอันขัดกับกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ ศาลสูงของศรีลังกา (Trincomalee High Court) ตัดสินโทษประหารชายคนหนึ่งในความผิดที่เขากระทำขณะมีอายุ 12 ปี เยาวชนผู้กระทำผิดอาญายังคงถูกตัดสินโทษประหารทั้งในประเทศมัลดีฟส์, ปากีสถาน และศรีลังกา ผู้มีความบกพร่องทางจิตหรือทางสติปัญญายังคงอยู่ในแดนประหารของหลายประเทศรวมทั้งอินโดนีเซีย, ญี่ปุ่น, มาเลเซีย และปากีสถาน

เราพบการใช้โทษประหารภายหลังจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ จีน เกาหลีเหนือ ปากีสถาน และศรีลังกา ในจีนและเกาหลีเหนือมีการนำ “คำรับสารภาพ” ที่ได้มาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายมาใช้เป็นหลักฐาน

ในการพิจารณาคดี ศาลพิเศษในบังคลาเทศ อินเดียและปากีสถาน ยังคงมีการใช้โทษประหาร

พัฒนาการของประเทศต่างๆ

อัฟกานิสถาน มีชายอย่างน้อย 12 คนถูกตัดสินโทษประหารชีวิต และมีการประหารชีวิต 6 คนเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม โดยใน 5 คนนี้ถูกส่งประหารภายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมในข้อหาหลักทรัพย์และใช้อาวุธ หนึ่งเห็นยวลักพาตัว และการข่มขืน กระทำซ้ำเราต่อผู้หญิงอย่างน้อย 4 คน โดยมีหญิง 1 คนเสียชีวิตจากอาการบาดเจ็บ

ในเดือนตุลาคม เจ้าหน้าที่สำนักงานประธานาธิบดีอัฟกานิสถานกล่าวว่า รัฐบาลจะทบทวนคดีของจำเลย 400 คนที่ถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิต โดยมีอยู่ประมาณ 100 คนที่คดีถึงที่สุดแล้วจากคำตัดสินของศาลสูงสุดที่สั่งตัดสินประหารชีวิต¹⁰

มีการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของอัฟกานิสถานตามวาระของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (Universal Periodic Review - UPR) ทางการอัฟกานิสถาน *ปฏิเสศที่จะปฏิบัติตามข้อเสนอแนะให้จัดทำข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตและการยกเลิกโทษประหาร*¹¹

ในปี 2557 แอมเนสตี อินเตอร์เนชันแนลไม่มีข้อมูลถึงการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นใน **บังคลาเทศ** แม้จะมีการตัดสินโทษประหารอย่างน้อยแก่ชาย 141 คนและหญิง 1 คน องค์การพัฒนาเอกชน **Odhikar** รายงานว่ามีข้อมูลการตัดสินโทษประหารชีวิตอีก 33 คน ทำให้จำนวนรวมทั้งหมดเพิ่มเป็นอย่างน้อย 175 คน ส่งผลให้จนถึงสิ้นปีมีผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 1,235 คน

ศาลอาญาระหว่างประเทศ (International Crimes Tribunal- ICT) ซึ่งเป็นศาลที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อสอบสวนเหตุการณ์ในช่วงสงครามปลดแอกบังคลาเทศเมื่อปี 2514 ตัดสินโทษประหารเจ้าหน้าที่ระดับสูงของพรรค Jamaat-e-Islami ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน โดยประกอบด้วย **Ameer Motiur Nizami** ในเดือนตุลาคม, **Mir Qasim**

¹⁰ “อัฟกานิสถานทบทวนคำสั่งลงโทษประหารชีวิต 400 คน” (“Afghanistan to review cases of 400 convicts sentenced to death”), Khaama Press, 14 ตุลาคม 2557 จาก www.khaama.com/afghanistan-to-review-cases-of-400-convicts-sentenced-to-death-6837 (เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2558)

¹¹ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, รายงานของคณะทำงานตามกลไก Universal Periodic Review, อัฟกานิสถาน, UN doc. A/HRC/26/4, 4 เมษายน 2557

Ali M.A. Zahid, Hossain Khokon และ Mobarak Hossein ในเดือนพฤศจิกายน
Syed Mohammad Qaisar และ Azharul Islam ในเดือนธันวาคม ศาลสูงสุดได้ลด
โทษประหารให้กับ Delwar Hossain Sayedee ในเดือนกันยายน และพิพากษา
ยืนบทลงโทษของ Muhammad Kamaruzzaman ในเดือนพฤศจิกายน¹²

การพิจารณาคดีของศาล ICT ถือว่าไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาคดีที่
เป็นธรรม ศาล ICT ไม่ได้พิจารณาคดีอย่างปราศจากความลำเอียง และเป็นคำตัดสิน
ที่ใช้เพื่อลงโทษสมาชิกพรรคฝ่ายค้านทั้งสิ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการลงโทษแกนนำของ
พรรค Jamaat-e-Islami

บรูไนดารุสซาลาม ไม่มีการบันทึกการประหารหรือการตัดสินให้ประหารชีวิต
ครั้งใหม่ ทว่าที่น่าตกใจคือในวันที่ 1 พฤษภาคมเมื่อประมวลกฎหมายอาญาฉบับ
ใหม่มีผลบังคับใช้ มีการระบุโทษประหารสำหรับความผิดหลายประการซึ่งไม่เข้ากับ
หลักเกณฑ์ “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ตามกฎหมายระหว่างประเทศ รวมไปถึง
ข้อหาลักทรัพย์ ทั้งยังกำหนดให้สามารถลงโทษประหารจำเลยที่มีอายุต่ำกว่า
18 ปีขณะกระทำความผิด รวมทั้งการสั่งประหารสำหรับการกระทำที่ไม่ควรถือเป็น
อาชญากรรม อาทิ การมีเพศสัมพันธ์โดยความยินยอมระหว่างผู้ใหญ่ที่ยัง
ไม่แต่งงานหรือระหว่างผู้ใหญ่ที่มีเพศเดียวกัน ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา
ฉบับใหม่นี้อาจมีโทษถึงขั้นประหารชีวิต มีการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน
ของบรูไนดารุสซาลามตามกระบวนการ UPR ในวันที่ 2 พฤษภาคม โดยรัฐปฏิเสธ
ที่จะปฏิบัติตามข้อเสนอแนะในการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับ
กฎหมายระหว่างประเทศและการยกเลิกโทษประหาร¹³

ด้านสถานการณ์ในประเทศจีน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ได้ติดตามข้อมูลการ
ใช้โทษประหารของจีนผ่านแหล่งข้อมูลอันจำกัด รวมทั้งรายงานข่าวของสื่อจากแหล่ง
ข้อมูลที่ว่านี้ จึงประมาณการณ์ว่าในปี 2557 จีนยังคงมีการประหารชีวิตมากกว่า
ตัวเลขรวมกันของทั่วโลก และมีการตัดสินโทษประหารหลายพันคน

ยังคงมีการตัดสินโทษประหารชีวิตจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรมและจากการ
กระทำผิดที่ไม่ทำให้ถึงแก่ความตายตามข้อมูลที่พบ ประมาณ 8% ของการประหาร

¹² มีการตีพิมพ์คำพิพากษาฉบับเต็มในคดีต่อ Muhammad Kamaruzzaman ในเดือนกุมภาพันธ์
2558 เขายังสามารถอุทธรณ์คดีต่อศาลสูงสุดได้ ต่อมาศาล ICT ได้ลงโทษประหารในอีกคดีหนึ่ง
ต่อ Abdus Subhan เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2558

¹³ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “ประมวลกฎหมายอาญาที่แก้ไขใหม่ของบรูไนเป็นก้าว
ที่อันตรายและเป็นก้าวถอยหลังในแง่สิทธิมนุษยชน” (Brunei's revised Penal Code a
dangerous step backwards for human rights) (ASA 15/002/2557) 19 กันยายน 2557 จาก
www.amnesty.org/en/library/info/ASA15/002/2014/en

ชีวิตในจีนเป็นผลมาจากความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดด้านเศรษฐกิจ ซึ่งรวมถึงการฉ้อโกง การปลอมแปลงเอกสารและการรับสินบนคิดเป็นประมาณ 15% ในบางกรณีครอบครัวหรือญาติทราบเรื่องการประหารในวันเดียวกับที่มีการประหารชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ยังรู้สึกกังวลอย่างยิ่งกับการใช้โทษประหารเป็นเครื่องมือในการรณรงค์นโยบาย “การปราบปรามขั้นรุนแรง” (Strike Hard) โดยทางการอ้างว่าเป็นการตอบโต้การก่อการร้ายและความสุดโต่งทางศาสนาในเขตปกครองตนเองซินเจียง อุยกูร์ทาง บริเวณภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศ ในกรณีหนึ่งพบว่าจำเลย 3 คนถูกศาลตัดสินโทษประหารในสนามกีฬาต่อหน้าประชาชนกว่า 7,000 คน โดยเป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษหมู่ในคดีที่มีจำเลยทั้งสิ้น 55 คน การตัดสินให้ประหารชีวิตครั้งนั้นเป็นผลมาจากการฆ่าโดยเจตนาที่กระทำต่อบุคคล 4 คน รวมทั้งเด็กหญิงอายุสามขวบ¹⁴

ในวันที่ 16 มิถุนายนมีการประหารบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีต่างๆ 7 คดี จำนวน 13 คน พวกเขาถูกพิพากษาโทษตามความผิดประการต่างๆ ทั้งการจี้จัดตั้ง เป็นแกนนำ และเข้าร่วมกับกลุ่มก่อการร้าย การฆาตกรรม การวางเพลิง การลักทรัพย์ การผลิตและจัดเก็บ ขนส่งวัตถุระเบิดที่ผิดกฎหมาย¹⁵ มีการประหารชาวอุยกูร์ 8 คนในวันที่ 23 สิงหาคม โดยเป็นผลมาจากการก่อการร้ายต่างกรรมต่างวาระกัน¹⁶

และเนื่องจากมีการค้นพบการตัดสินและการประหารชีวิตที่ผิดพลาดหลายกรณีในช่วงปี 2557 จึงเป็นผลให้มีการอภิปรายถกเถียงเกี่ยวกับโทษประหาร ขณะที่ Nian Bin ได้รับการปล่อยตัวในเดือนสิงหาคม ภายหลังศาลสูงประชาชนมณฑลฝูเจี้ยน (Fujian Provincial Higher People’s Court) ยกฟ้องเขาข้อหาฆ่าคนตาย เนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ ในช่วงหกปีที่ผ่านมาเขาอุทธรณ์คดีสามครั้ง และศาลประชาชนสูงสุดได้กลับคำพิพากษาคำสั่งโทษประหารชีวิต และตัดสินให้มีการไต่สวน

.....
¹⁴ “ศาลสั่งลงโทษหมู่ชาวอีลีในซินเจียงที่ลุกฮือประท้วง: ผู้ก่อการร้าย 55 คนถูกตั้งข้อหา” (“Xinjiang’s Yili hold Mass Sentencing Rally: 55 Terrorist are Charged”), Xinhua, 27 พฤษภาคม 2557 จาก <http://news.qq.com/a/25570527/044951.htm> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

¹⁵ “13 คนถูกประหารจากการก่อการร้ายและอาชญากรรมรุนแรงในซินเจียง” (“13 executed over terror attacks, violent crimes in Xinjiang”), Xinhua, 16 มิถุนายน 2557 จาก http://news.xinhuanet.com/english/china/2557-06/16/c_133411946.htm (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

¹⁶ “ผู้ก่อการร้าย 8 คนถูกประหารชีวิตในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน” (“8 terrorists executed in Northwest China”), Xinhua, 24 สิงหาคม 2557 จาก http://news.xinhuanet.com/english/video/2557-08/24/c_133579992.htm (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

ใหม่ในปี 2553 Nian Bin ยืนยันมาตลอดว่าเขาถูกบังคับให้ “สารภาพ” ว่ากระทำความผิดระหว่างการสอบสวนปากคำของตำรวจ รายงานข่าวเมื่อเดือนพฤศจิกายนชี้ว่า ตำรวจเริ่มการสอบสวนคดีครั้งใหม่ต่อความผิดเดิมที่ Nian Bin ได้รับการยกฟ้องและเคยตกเป็นหนึ่งในผู้ต้องสงสัย¹⁷

เดือนธันวาคม ศาลสูงประชาชนเขตมองโกเลียตอนใน (Higher People’s Court) ได้ล้างมลทินให้กับ Hugjiltu (หรืออีกชื่อหนึ่งว่า Qoysiletu) ในข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา เนื่องจากหลักฐานไม่เพียงพอ¹⁸ Hugjiltu ถูกตัดสินประหารชีวิตไปแล้วเมื่อปี 2539 เขายืนยันมาตลอดว่าถูกปฏิบัติอย่างทารุณและถูกบังคับให้ “สารภาพ” ว่ากระทำความผิดระหว่างถูกตำรวจควบคุมตัว จนถึงในปี 2548 ชายอีกคนหนึ่งสารภาพว่าเขาเองเป็นผู้ที่กระทำความผิด

อีกครั้งในเดือนธันวาคมเช่นกัน ศาลสูงประชาชนมณฑลซานตง (Shandong Provincial Higher People’s Court) ประกาศให้สอบสวนคดีของ Nie Shubin ใหม่ หลังจากเขาถูกประหารชีวิตไปแล้วเมื่อปี 2538 ขณะมีอายุ 21 ปี ในข้อหาฆ่าคนตาย กระทำชำเราและฆ่าคนตายโดยเจตนาที่เมืองซีซาจ้วง มณฑลเหอเป่ย์ ทว่าในปี 2548 ชายคนหนึ่งถูกจับในคดีฆ่าคนตายและฆ่าสามครั้งต่างกรรมต่างวาระ เขาอ้างเป็นผู้กระทำในการฆาตกรรมของคดีที่ Nie Shubin ถูกลงโทษ¹⁹

เท่านั้นยังไม่พอ ยังมีอีกคดีหนึ่งที่ทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์อย่างกว้างขวางคือคดีของ Li Yan ในวันที่ 24 มิถุนายน ศาลประชาชนสูงสุดได้กลับคำพิพากษาโทษประหารชีวิต เธอถูกศาลลงโทษฐานฆ่าสามีตนเอง โดยก่อนที่สามีจะถูกฆ่า Li Yan ได้ติดต่อตำรวจหลายครั้งเพื่อขอความช่วยเหลือจากครอบครัวของเธอจากการถูกสามีทำร้ายร่างกาย เนื่องจากเธอเคยถูกสามีทำร้ายร่างกายจนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล แต่ในการไต่สวนคดีครั้งแรกศาลไม่รับฟังข้อมูลของเธอ จนถึงปลายปี Li Yan ยังคงรอฟังคำพิพากษาจากศาล

.....
¹⁷ “ตำรวจจีนต้องสอบสวนคดีใหม่ต่อนักโทษประหารที่ได้รับการยกฟ้อง จากข้อมูลของทนายความ” (“Chinese police again probe acquitted death row prisoner: lawyer”), Reuters, 25 พฤศจิกายน 2557 จาก www.reuters.com/article/2014/11/25/us-china-rights-idUSKCN0J915I25571125 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558) ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2558 ศาลอุทธรณ์เมืองฟูโจ มีคำพิพากษาว่า Nian Bin ควรได้รับค่าชดเชยจากรัฐเป็นจำนวนกว่า 1.13 ล้านหยวน (180,622 เหรียญ)

¹⁸ “ศาลมีคำสั่งว่าวัยรุ่นจีนที่ถูกประหารชีวิตไปแล้วเป็นผู้บริสุทธิ์” (“Courts find executed Chinese teenager ‘not guilty’”), BBC News, 15 ธันวาคม 2557 จาก www.bbc.com/news/world-asia-china-30474691 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

¹⁹ “จีนต้องไต่สวนการประหารชีวิตอีกครั้งหลังคำตัดสินที่มีข้อบกพร่อง” (“China reviews another execution after miscarriage ruling”), Reuters, 23 ธันวาคม 2557 จาก www.reuters.com/article/2014/12/23/us-china-crime-idUSKBN0K109S25571223 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

นักวิชาการด้านกฎหมายเป็นอีกกลุ่มที่แสดงความกังวลและเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการบริหารงานยุติธรรม โดยกระตุ้นให้ศาลประชาชนสูงสุดออกประกาศให้บรรดาศาลต่างๆ ให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมายกับจำเลยที่ถูกตั้งข้อหาที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต²⁰

กระบวนการปฏิรูปการบริหารงานยุติธรรมของจีนยังดำเนินต่อไป ในปี 2557 มติจากที่ประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 18 (the Fourth Plenum of the 18th Party Congress) ระบุว่า จะมีการดำเนินงานเพื่อประกันให้หน่วยงานตุลาการเป็นอิสระ โดยจำกัดอำนาจการแทรกแซงคดีจากเจ้าหน้าที่²¹

ในเดือนพฤศจิกายน สมัชชาประชาชนแห่งชาติเริ่มพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายอาญา (9) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งหากมีการรับรองกฎหมายดังกล่าว จะทำให้ไม่สามารถลงโทษประหารให้กับความผิด 9 ประเภท และลดจำนวนความผิดที่มีโทษประหารจาก 55 เหลือ 46 ประเภท²² ทางกรยังมีข้อสังเกตว่า นับจากการแก้ไขลักษณะความผิดที่มีโทษประหารครั้งสุดท้ายเมื่อปี 2554 การยกเลิกโทษประหารต่อความผิดทางอาญาทั้ง 13 ประเภท **“ไม่ส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ”** และสังคมได้ **“แสดงความเห็นในเชิงบวกต่อการลดจำนวนความผิดที่มีโทษประหาร”**²³ แม้จะเป็นก้าวที่น่าชื่นชม แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลยังคงกังวลว่าข้อเสนอแก้ไขกฎหมายเหล่านี้มีผลค่อนข้างจำกัดในการลดการใช้โทษประหารในทางปฏิบัติ ทางกรเองยอมรับว่า ที่ผ่านมา **“มักไม่มีการใช้”** โทษประหาร

.....

²⁰ Liu Renwen, “จำเลยที่อาจได้รับโทษประหารควรมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือด้านกฎหมาย” (“Defendants Facing Death Penalty Review Should Have Right to Legal Aid”), Legal Daily, 26 มีนาคม 2557

²¹ พรรคคอมมิวนิสต์จีน, “คณะกรรมการกลางพรรคมีมติเกี่ยวกับคำถามที่สำคัญเพื่อช่วยให้กฎหมายที่ปกครองประเทศพัฒนาต่อไป” (“CCP Central Committee Decision concerning Some Major Questions in Comprehensively Moving Governing the Country According to the law Forward”) จาก <https://chinacopyrightandmedia.wordpress.com/2014/10/28/ccp-central-committee-decision-concerning-some-major-questions-in-comprehensively-moving-governing-the-country-according-to-the-law-forward/> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

²² ความผิดทั้ง 9 ประเภทได้แก่ การลักลอบนำเข้าอาวุธและยุทธภัณฑ์ การลักลอบนำเข้าสารนิวเคลียร์ การลักลอบนำเข้าเงินตราปลอม การปลอมแปลงเงินตรา การเรียกรไ้ผิดกฎหมาย การจัดตั้งกลุ่มค้าประเวณี การขโมยทรัพย์สินของผู้อื่น การขูดขวงการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร และการปล่อยข่าวลือเกี่ยวกับสถานการณ์ด้านสงคราม

²³ สมัชชาประชาชนแห่งชาติ (National People’s Congress), “Xingfa Xiuzheng’an (9) (Caoan) Tiaowen” (ร่างแก้ไขกฎหมายอาญา - Criminal Law Amendment (9) Provisions) , 13 พฤศจิกายน 2557 จาก www.npc.gov.cn/npc/xinwen/lfgz/flca/2557-11/03/content_1885029.htm (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

กับความผิดทางอาญาทั้งเก้าประเภทที่มีการยกเลิกโทษนี้ไป นอกจากนั้น ความผิดที่มีโทษประหารที่เหลืออีก 46 ประเภทรวมทั้งอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การฉ้อโกงและรับสินบน และความผิดซึ่งไม่ทำให้บุคคลเสียชีวิต เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา การค้ามนุษย์ที่เป็นผู้หญิงและเด็ก การทำลายการสื่อสารหรือเครื่องมือสื่อสาร หรือความผิดด้านยาเสพติด ล้วนไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ถือว่าเป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ที่อาจใช้โทษประหารได้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

การใช้ประโยชน์จากอวัยวะของนักโทษที่ถูกประหารในการปลูกถ่ายอวัยวะยังเกิดขึ้นตลอดทั้งปี 2557 แม้จะมีการประกาศโดย นาย **Huang Jiefu** รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข เมื่อปี 2556 ว่า อวัยวะที่ใช้ปลูกถ่ายต้องมาจากการบริจาคโดยสมัครใจเท่านั้น นับแต่กลางปี 2557 เป็นต้นไป²⁴ Huang ยังได้ประกาศห้ามไม่ให้นำอวัยวะของนักโทษไปใช้ประโยชน์ใด ๆ โดยประกาศนี้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558²⁵

เดือนตุลาคม ความเปลี่ยนแปลงเชิงบวกได้เกิดขึ้นในประเทศ**พิจิ** รัฐบาลซึ่งเคยมีการประหารชีวิตครั้งล่าสุดตั้งแต่ปี 2507 ประกาศระหว่างกระบวนการ UPR ว่า ในสมัยประชุมรัฐสภาที่จะถึงนี้ จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเพื่อตัดส่วนที่มีโทษประหารออก²⁶ พิจิสนับสนุนข้อเสนอแนะตามกระบวนการ UPR เรื่องการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของ ICCPR และการยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทุกประเภท

แม้ว่ารัฐ**อินเดีย**ได้กำหนดช่วงเวลาให้มีการประหารชีวิตหลายครั้งสำหรับปี 2557 แต่ไม่มีการปฏิบัติจริง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลว่าศาลตัดสินโทษประหารใหม่อย่างน้อย 64 ครั้งสำหรับข้อหาฆ่าคนตาย และเป็นครั้งแรกที่ประมวลกฎหมายอาญา(พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย) ฉบับปี 2556 มีผลบังคับใช้ รวมทั้งต่อกรณีการข่มขืนกระทำชำเราของผู้กระทำผิดซ้ำ ข้อมูลจากรายงานโครงการวิจัยโทษประหาร มหาวิทยาลัยกฎหมายแห่งชาติ กรุงเดลี ระบุว่า มีผู้ต้องโทษประหาร 270 คน และ 8 คนได้ยื่นขออภัยโทษไปแล้ว แต่ถูกปฏิเสธไปในปี 2557²⁷

.....
²⁴ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, การลงโทษประหารและการประหารชีวิตในปี 2556 (ACT 50/001/2557), น.21

²⁵ ยกตัวอย่างเช่น “จีนจะห้ามไม่ให้นำอวัยวะของนักโทษที่ถูกประหารไปค้าขาย” (“China to stop harvesting executed prisoners’ organs”), BBC News, 4 ธันวาคม 2557, www.bbc.com/news/world-asia-china-30324440 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

²⁶ ร่างกฎหมายดังกล่าวผ่านการรับรองและลงนามเป็นกฎหมายเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558

²⁷ สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดดูเว็บไซต์โครงการวิจัยโทษประหาร www.deathpenaltyindia.com/

ในคำตัดสินครั้งสำคัญเมื่อวันที่ 21 มกราคม ศาลสูงสุดลดคำพิพากษาโทษประหารชีวิตให้จำเลย 15 คน²⁸ โดย 13 คน (Suresh, Ramji, Bilavendran, Simon, Gnanprakasham, Meesekar Madaiah, Praveen Kumar, Gurmeet Singh, Sanjeev Chaudhury, Jafar Ali, Shivu, Jadeswamy และจำเลยหญิง 1 คน คือ Sonia Chaudhury) ด้วยเหตุผลว่ามีความล่าช้าในการส่งมอบจดหมายขออภัยโทษต่อประธานาธิบดี สำหรับความล่าช้าดังกล่าวมีตั้งแต่ระยะเวลา 5-12 ปี และศาลยังได้ลดโทษประหารให้กับ Sundar Singh และ Magan Lal Barela ด้วยเหตุผลว่าพวกเขามีอาการป่วยทางจิต

ศาลสูงสุดมีคำพิพากษาว่า “ความล่าช้าที่ไม่เหมาะสม เกินควร และไม่ชอบด้วยเหตุผลของกระบวนการประหารชีวิต [ยอมถือได้ว่าเป็น] การทรมาน” และเป็นเหตุให้สามารถลดโทษได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ศาลยังมีคำสั่งว่าคำวินิจฉัยในคดีของศาลครั้งนี้แล้วเป็น “กฎหมายที่เลวร้าย” ในคดีของ Devender Pal Singh Bhullar ซึ่งระบุว่า นักโทษที่ถูกตัดสินจากความผิดที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ไม่สามารถขอลดโทษโดยอ้างความล่าช้าเกินควรได้

ศาลสูงสุดซึ่งอ้างอิงเนื้อหาอย่างกว้างขวางจากสนธิสัญญาและมาตรฐานระหว่างประเทศระบุว่า การประหารชีวิตบุคคลที่มีอาการป่วยทางจิตไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จึงมีคำสั่งว่าความบกพร่องทางจิตอาจถือเป็นเหตุให้มีการลดโทษประหารได้ ทั้งยังเน้นย้ำว่า การสั่งขังเดี่ยวนักโทษประหารเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญเช่นกัน โดยได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษประหารไว้ แนวทางดังกล่าวระบุว่า นักโทษประหารควรได้รับความช่วยเหลือด้านกฎหมาย ได้รับแจ้งอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรหากมีการปฏิเสธคำขออภัยโทษ ให้มีการตรวจสอบสภาพจิตใจและร่างกายอย่างสม่ำเสมอ และได้รับอนุญาตให้พบครอบครัวก่อนการประหารชีวิต

กรณีบุคคลที่ต้องโทษประหารและได้รับการลดโทษในปี 2557 ภายหลังจากคำพิพากษาดังกล่าวคือคดี Devender Pal Singh Bhullar²⁹ Devender Pal Singh Bhullar ถูกศาลตัดสินโทษประหารเมื่อเดือนสิงหาคมปี 2544 ในฐานะมีส่วนร่วมพัวพันกับการวางระเบิดที่กรุงนิวเดลีเมื่อปี 2536 ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 9 คน เขาถูกจับกุมเมื่อเดือนมกราคม 2538 โดยอ้างอำนาจตามพระราชบัญญัติ (ป้องกัน) กิจกรรมก่อการร้ายและกิจกรรมที่สร้างความเดือดร้อน โดยเป็นกฎหมายที่มีช่องว่างและไม่สอดคล้องกับกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ รวมถึงเสรีที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม

²⁸ ศาลสูงสุดแห่งอินเดีย, *Shatrughan Chauhan & Anr Vs. Union of India & Ors, Writ Petition* (ความอาญา) เลขที่ 55 สำหรับปี 2013 มีคำพิพากษาเมื่อ 21 มกราคม 2557

²⁹ มีการเปลี่ยนโทษให้กับ Santhan, Murugan และ Perarivalan เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ และสำหรับ Ajay Kumar Pal ในวันที่ 12 ธันวาคม

ในปี 2557 ประธานาธิบดียกคำร้องขอลดหย่อนโทษของ Holiram Bordoloi, Jagdish, Surendra Koli, Yakum Memon, Sonu Sardar, Rajendra Wasnik, และจำเลยหญิงอีกสองคนคือ Renukabei และ Seema เป็นผลให้พวกเขาเสี่ยงต่อการถูกประหารในเวลาอันใกล้³⁰

ในวันที่ 2 กันยายน ศาลสูงสุดอินเดียมีความเห็นว่าควรรับพิจารณาคำอุทธรณ์ (คำขอให้อุทธรณ์คดี) ต่อโทษประหารที่ศาลสูงอินเดียกำหนดไว้โดยมีองค์คณะผู้พิพากษาสามท่าน มีการรับฟังคำแถลงเป็นเวลา 30 นาที เพื่อเปิดโอกาสให้ทนายความแถลงทางวาจาแทนการยื่นเอกสารเพียงอย่างเดียวดังที่กำหนดไว้ในกระบวนการเดิม³¹ เป็นเหตุให้นักโทษประหารที่แต่เดิมศาลไม่อนุญาตให้แสดงถ้อยแถลงทางวาจาสามารถทำได้ในการไต่สวนคดีครั้งใหม่ คำสั่งดังกล่าวเป็นเหตุให้ C. Muniappan และบุคคลอื่น ๆ ได้แก่ B.A. Umesh, Sundar @ Sundarajan, Yakub Abdul Razak Memon และ Sonu Sardar รวมทั้งนักโทษคนอื่น ๆ ซึ่งอยู่ระหว่างการอุทธรณ์คดี ล้วนได้รับประโยชน์จากการพิจารณาคดีครั้งใหม่ แต่ ประโยชน์ดังกล่าวไม่ครอบคลุมถึงคดีของ Arif และจำเลยคนอื่น ๆ ที่ศาลรับพิจารณาคำอุทธรณ์ตามกระบวนการปกติ (curative petitions) แต่คำอุทธรณ์ถูกยกโดยศาลสูงสุด ทั้งศาลสูงสุดหรือศาลสูงต่างมีคำสั่งให้พักการประหารชีวิต เพื่อเปิดโอกาสให้มีการอุทธรณ์คดีเพิ่มเติม³²

ในเดือนมีนาคม รัฐบาลได้เปลี่ยนการใช้โทษประหารเชิงบังคับตามพระราชบัญญัติยาเสพติดและสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท (Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act) โดยให้ตัดสินโทษประหารตามดุลพินิจแทน³³

ในเดือนพฤษภาคม คณะกรรมการกฎหมายแห่งอินเดียเริ่มศึกษาโทษประหาร “เพื่อให้มีการอภิปรายสาธารณะเกี่ยวกับประเด็นที่มีข้อถกเถียงโดยให้มีการใช้เหตุผลและองค์ความรู้อย่างเต็มที่”³⁴ ในวันที่ 5 สิงหาคม Shri Kiren Rijiju มุขมนตรีกระทรวง

.....
³⁰ แม้จะมีการปฏิเสธคำขอภัยโทษของ Santhan, Murugan และ Perarivalan แต่ต่อมาเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ ศาลสูงสุดมีคำสั่งให้เปลี่ยนโทษ

³¹ ศาลสูงสุดแห่งอินเดีย, Mohd. Arif @ Ashfaq vs. The Registrar, ศาลสูงสุดแห่งอินเดีย, Writ Petition (Criminal) No.77 ของปี 2557 คำสั่ง ณ วันที่ 2 กันยายน 2557 เนื่องจากศาลได้ยกคำร้องขอลดหย่อนโทษต่อ Mohd.Arif@Ashfaq แล้ว เป็นเหตุให้เขาไม่ได้รับประโยชน์จากการพิจารณาคดีใหม่ครั้งนี้

³² ศาลสูง - Allahabad High Court เป็นผู้สั่งพักการประหาร Surendra Koli และต่อมามีการเปลี่ยนโทษเมื่อปี 2558

³³ ราชกิจจานุเบกษาอินเดีย, 10 มีนาคม 2557 จาก www.indiacode.nic.in/acts2557/16%20of%202557.pdf (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

³⁴ Law Commission of India, “เอกสารปรึกษาหารือเกี่ยวกับโทษประหาร” (“Consultation paper on capital punishment”), พฤษภาคม 2557

กิจการภายใน (Union Minister of State for Home Affairs) ซึ่งแจ้งระหว่างการตั้งกระทู้ถามในสภาว่า รัฐบาลไม่ได้มีข้อเสนอให้ยกเลิกโทษประหาร

ในปี 2557 อินโดนีเซีย มีการตัดสินให้ประหารอีกชีวิต 6 ครั้ง จากข้อมูลในช่วงปลายปีปรากฏว่ามีผู้ต้องโทษประหารอยู่อย่างน้อย 130 คน โดย 64 คนเป็นจำเลยต้องโทษในคดียาเสพติด

ในวันที่ 28 พฤศจิกายน Basyuni Masyarif รองอธิการสูงสุดด้านอาชญากรรมทั่วไป ประกาศแผนการของรัฐบาลที่จะประหารบุคคล 5 คนก่อนสิ้นปี เขายังระบุด้วยว่าในปี 2558 จะมีการประหารชีวิตอีก 20 คน ในวันที่ 3 ธันวาคม Jusuf Kalla รองประธานาธิบดีประกาศว่า ประธานาธิบดีได้ยกคำขอภัยโทษของบุคคลอย่างน้อย 64 คนซึ่งต้องโทษประหารจากคดีเกี่ยวกับยาเสพติด และจะมีการประหารชีวิตพวกเขาในอนาคต³⁵

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศยังคงสนับสนุนให้มีการลดโทษประหารสำหรับชาวอินโดนีเซียที่ต้องโทษประหารในต่างประเทศ จากตัวเลขเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2558 ระบุว่า ระหว่างปี 2554-2557 มีการแต่งตั้งคณะทำงานพิเศษในกระทรวง โดยในขณะนั้นมีชาวอินโดนีเซีย 240 คนที่ต้องโทษประหารในต่างประเทศ คณะทำงานสามารถรณรงค์ให้มีการลดโทษสำหรับนักโทษ 46 คนเฉพาะในปี 2557³⁶ ในขณะที่ชาวอินโดนีเซียอีกประมาณ 229 คนยังคงเสี่ยงกับการถูกประหารชีวิตในต่างแดน ประกอบด้วย 15 คนในจีนจากข้อหาค้ายาเสพติด, 168 คนในมาเลเซีย (112 คนจากคดีค้ายาเสพติดและ 56 คนจากคดีฆ่าคนตาย) 38 คนในซาอุดีอาระเบีย 4 คนในสิงคโปร์ (รวมทั้ง 1 คนจากข้อหาคดีค้ายาเสพติด) 1 คนในลาว และ 1 คนในเวียดนาม โดยเป็นนักโทษคดีค้ายาเสพติดทั้งคู่³⁷

³⁵ มีการประหารชีวิตนักโทษ 6 คนตามที่กำหนดเมื่อเดือนมกราคม 2558 โปรดดูแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล, “อินโดนีเซีย: การประหารชีวิตครั้งแรกภายใต้ประธานาธิบดีคนใหม่ เป็นการก้าวถอยหลังด้านสิทธิ” (“Indonesia: First executions under new president retrograde step for rights”, 17 มกราคม 2558

³⁶ Antara News, “รัฐบาลช่วยชีวิตนักโทษประหาร 190 คน ประธานาธิบดีกล่าว” (“Government save 190 Indonesians from death sentence: President”), 16 สิงหาคม 2557 จาก www.antaraneews.com/en/news/95328/government-saves-190-indonesians-from-death-sentence-yudhoyono (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

³⁷ “พลเรือน 229 คนเสี่ยงจะถูกตัดสินประหารชีวิต” (“229 citizen threatened with the death penalty”), 12 กุมภาพันธ์ 2558 จาก www.harnas.co/2015/02/12/229-wni-terancam-hukuman-mati (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558) และโปรดดู “โทษประหารเป็นการแสดงออกของอธิปไตยอย่างหนึ่ง” (“Death penalty is a form of sovereignty”), Media Indonesia, 22 มิถุนายน 2557 จาก www.mediaindonesia.com/mipagi/read/7481/Hukuman-Mati-Bentuk-Kedaulatan/2015/01/22 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

ญี่ปุ่นกับกรณีศึกษาของ **Iwao Hakamada** ซึ่งมีอายุ 78 ปี เขาเป็นนักโทษที่รอการประหารยาวนานที่สุดในโลก ถูกปล่อยตัวชั่วคราวเมื่อวันที่ 27 มีนาคม เพื่อรอการไต่สวนครั้งใหม่ เขาใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำกรุงโตเกียวหลังมีคำพิพากษาโทษประหารเป็นเวลา 45 ปี 6 เดือน ทำให้เขามีอาการป่วยทางจิตอย่างรุนแรง แต่อัยการก็ยังพยายามยับยั้งคำขอปล่อยตัวชั่วคราว ในวันที่ 31 มีนาคม อัยการยังคงยื่นคำร้องคัดค้านคำสั่งศาลให้มีการไต่สวนคดีใหม่³⁸

การปล่อยตัว Iwao Hakamada ทำให้เกิดการถกเถียงเกี่ยวกับหลักประกันการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและข้อบกพร่องในการบริหารงานยุติธรรม แม้จะมีการประหารชีวิตสามครั้งในปีที่แล้ว โดย Masanori Kawasaki ถูกแขวนคอเมื่อวันที่ 26 มิถุนายนที่เรือนจำกรุงโอซาก้า Mitsuhiro Kobayashi และ Tsutomu Takamizawa ถูกแขวนคอในวันที่ 29 สิงหาคมที่เรือนจำเซนไดและเรือนจำโตเกียว นักโทษทั้งสามต้องโทษคดีฆ่าคนตาย ทั้งนี้การประหารชีวิตยังคงเกิดขึ้นอย่างเป็นความลับโดยไม่มีการแจ้งล่วงหน้าให้ญาติและทนายความได้รับทราบ ในเดือนกุมภาพันธ์ 2557 กลุ่มของอดีตผู้พิพากษาสมทบเรียกร้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยุติการประหารชีวิต จนกว่าจะมีความโปร่งใสมากขึ้นเกี่ยวกับการใช้โทษประหารในญี่ปุ่น³⁹

มีการตัดสินใจให้ประหารชีวิตอีกสองครั้งในญี่ปุ่นจากข้อหาฆ่าคนตาย เมื่อถึงสิ้นปีมีนักโทษประหารทั้งหมด 128 คน โดยเป็นต่างชาติ 6 คน⁴⁰ นักโทษประหาร 93 คนได้ยื่นคำร้องขอให้มีการไต่สวนคดีใหม่⁴¹ พวกเขายังคงถูกขังเดี่ยวและถูกห้ามไม่ให้พูดคุยกับนักโทษอื่น ถูกจำกัดการอนุญาตที่ติดต่อกับโลกภายนอก และมีการควบคุมเมื่อครอบครัว หรือทนายความ หรือบุคคลที่ได้รับอนุญาตอื่น ๆ เข้าเยี่ยม

.....
³⁸ ศาลยังไม่ได้มีคำวินิจฉัยในประเด็นนี้

³⁹ “ความขัดแย้งทางศีลธรรมผู้พิพากษาสมทบ” (“Lay judges’ moral dilemma”), *The Japan Times*, 21 พฤษภาคม 2557 จาก www.japantimes.co.jp/opinion/2014/03/21/editorials/lay-judges-moral-dilemma/#.U5f39nJ_uZc (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁴⁰ ตัวเลขนี้ไม่รวมกรณีของ Iwao Hakamada

⁴¹ Asahi Shimbun, “การลดการประหารชีวิตเหลือเพียงสามครั้ง ผลกระทบที่อาจมีต่อการไต่สวนคดีใหม่ของ Hakamada” (“Decrease of execution to three, possible effect of Hakamada’s retrial”), 31 ธันวาคม 2557 จาก <http://digital.asahi.com/articles/ASGDS5CHYGDSUTIL02D.html> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

แผนประหารกับอาการทางจิต

นักโทษประหารหลายคนในญี่ปุ่นเกิดอาการป่วยทางจิตขึ้นระหว่างถูกควบคุมตัว ภายในเวลาไม่กี่เดือนหลังจากศาลสูงสุดพิพากษายืนยันตัดสินโทษประหารชีวิตเขาเมื่อปี 1980 Iwao Hakamada เริ่มแสดงอาการผิดปกติอย่างร้ายแรง ทั้งด้านความคิดและพฤติกรรม เขาไม่สามารถสื่อสารกับทนายความได้ รวมถึงจดหมายและการพูดคุยกับพี่สาวมีลักษณะเลอะเลือน แม้ว่า Iwao Hakamada ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวเมื่อเดือนมีนาคม 2557 ระหว่างรอการไต่สวนครั้งใหม่ อาการป่วยทางจิตของเขายังคงเป็นอุปสรรคให้เขามีปัญหาในการสื่อสารและสะท้อนให้เห็นผลกระทบเรื้อรังจากสภาพการถูกควบคุมตัวในแดนประหารของญี่ปุ่น

Kenji Matsumoto เป็นนักโทษประหารข้อหาฆ่าคนตายตั้งแต่ปี 2536 และอาจถูกนำตัวไปประหารเมื่อใดก็ได้ ที่ผ่านมามีอาการบกพร่องทางจิตเป็นเวลานาน ซึ่งเป็นผลมาจากพิษของสารปรอท (โรคมินามาตะ) และมีรายงานข่าวว่าเขาเกิดอาการวิตกกังวลและเลอะเลือน โดยเป็นผลมาจากการถูกควบคุมตัวในแดนประหาร ทนายความของเขาอยู่ระหว่างขอให้ศาลไต่สวนคดีใหม่

ในเดือนพฤษภาคม ศาลสูงแห่งเมืองนาโงยากำร้องในการขอให้มีการไต่สวนคดีใหม่เป็นครั้งที่แปดของนาย Masaru Okunishi ซึ่งถูกตัดสินโทษประหารชีวิตเมื่อปี 2512 เขายังคงถูกควบคุมตัวในสถานพยาบาลของเรือนจำที่ฮาชิโอบิตต่อไป แม้เขาไม่สามารถพูดจาได้แต่มีสติรับรู้เป็นอย่างดี ในวันที่ 2 มิถุนายน ทนายความของเขาได้ยื่นคำคัดค้านต่อศาลสูง หลังจากศาลมีคำสั่งสุดท้ายไม่อนุญาตให้มีการไต่สวนคดีใหม่⁴²

เมื่อปีก่อนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้พิจารณาความสอดคล้องในการปฏิบัติของญี่ปุ่นกับข้อบทใน ICCPR พร้อมทั้งแสดงข้อกังวลว่า “ในจำนวน 19 ข้อของความผิดที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิตนั้น มีหลายข้อไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดซึ่งจำกัดให้ใช้โทษประหารได้เฉพาะ ‘อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด’ และยังมีกรณีขังเดี่ยวนักโทษประหารเป็นเวลานานถึง 40 ปีก่อนการประหารชีวิต รวมทั้งกรณีที่ตัวนักโทษหรือครอบครัวไม่ได้รับแจ้งล่วงหน้าก่อนวันที่มีการประหาร”⁴³

⁴² Masaru Okunishi คัดค้านคำสั่งศาลที่ไม่อนุญาตให้มีการไต่สวนคดีใหม่เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2558 โดยทนายความของเขาได้ยื่นคำคัดค้านต่อคำสั่งดังกล่าวต่อศาลสูงสุดเมื่อวันที่ 14 มกราคม 2558

⁴³ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ข้อสังเกตเชิงสรุปในการพิจารณารายงานตามวาระครั้งที่หกของประเทศญี่ปุ่น, UN doc. CCPR/C/JPN/CO/6, 20 สิงหาคม 2557, ย่อหน้า 13

ภายหลังกรณีสั่งหารผู้หญิง 5 คนจากคดีความรุนแรงในครอบครัว ในวันที่ 2 กันยายน รัฐสภา**คิริบาตี**ได้รับรองการพิจารณาวาระแรกในการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาและนำโทษประหารมาใช้กับข้อหาฆ่าคนตาย ในเดือนตุลาคม ประธานาธิบดีได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อรับฟังความเห็นระดับชาติเกี่ยวกับข้อเสนอในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว⁴⁴ ต่อมา ในวันที่ 1 ธันวาคมคณะกรรมการรายงานต่อรัฐสภาว่า 99.5% ของประชากรคัดค้านการใช้โทษประหาร จึงมีการเลื่อนการพิจารณาวาระที่สองของร่างกฎหมายดังกล่าวออกไป⁴⁵

ส่วนที่**ลาว**ในปี 2557 ไม่พบข้อมูลการประหารชีวิต และไม่พบข้อมูลจำนวนคำตัดสินโทษประหารชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับข้อมูลที่น่าเชื่อถือว่ามีการประหารชีวิตอย่างน้อยสองครั้งใน**มาเลเซีย** โดยนักโทษหนึ่งในสองคน ได้แก่ Alaggandiran A/L Vellu (หรืออีกชื่อหนึ่งว่า Chellah) ซึ่งถูกประหารไปเมื่อเดือนมีนาคม 2557 จากข้อหาฆ่าคนตาย โดยไม่พบข้อมูลชื่อของนักโทษอีกคนหนึ่ง

มีการตัดสินให้ประหารชีวิตอีกอย่างน้อย 38 ครั้งในปี 2557 โดย 16 ครั้งเป็นคดีค้ายาเสพติด ในเดือนพฤศจิกายน ดาโต๊ะเสรี **Dr.Ahmad Zahid Hamidi** รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย แจ้งต่อสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซียว่า มีนักโทษประหาร 975 คน อุทธรณ์ต่อคำตัดสินโทษ ในระหว่างการตั้งกระทู้ถามของสภา รัฐมนตรียังระบุว่า “ในปี 2555 และ 2556 มีการตัดสินประหารชีวิตชาวมาเลเซียเพียง 2 คน และชาวต่างชาติอีก 1 คน” (เป็นข้อมูลที่หมายถึงการประหารชีวิต)⁴⁶ ซึ่งแอมเนสตี้

.....
⁴⁴ Republic of Kiribati-Presidential Web Portal, “การปรึกษาหารือกับประชาชนกรณีสั่งหารให้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาที่สนับสนุนให้ใช้โทษประหาร” (“Public consultation gets underway on the Amendment to the Penal Code Bill advocating the Death Penalty”), 23 ตุลาคม 2557 จาก www.president.gov.ki/2014/11/13/public-consultation-gets-underway-on-the-amendment-to-the-penal-code-bill-advocating-the-death-penalty/ (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁴⁵ Radio New Zealand International, “ประชาชนไม่เห็นด้วยต่อการนำโทษประหารมาใช้ในคิริบาตี” (“Public against introduction of death penalty in Kiribati”), 1 ธันวาคม 2557 จาก www.radionz.co.nz/international/programmes/datelinepacific/audio/20159137/public-against-introduction-of-death-penalty-in-kiribati (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม)

⁴⁶ “นักโทษประหาร 975 คนรอการอุทธรณ์คำสั่ง” (“975 prisoners on death row awaiting appeals”), New Straits Times, 13 พฤศจิกายน 2557 จาก www.nst.com.my/node/52491?d=1 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

อินเตอร์เนชั่นแนลไม่พบข้อมูลการประหารชีวิตในปี 2555 แต่มีข้อมูลการประหารสองครั้งในปี 2556

การสังพักการประหารชีวิตสองครั้ง

มีการชะลอการประหารชีวิต Chandran s/o Paskaran ในมาเลเซียเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ภายหลังการรณรงค์ของกลุ่มสิทธิมนุษยชน รวมทั้งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เขาถูกศาลลงโทษในข้อหาฆ่าคนตาย และถูกตัดสินโทษประหารชีวิตเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2551 ทั้งนี้ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ครอบครัวของ Chandran s/o Paskaran ได้รับแจ้งว่ากำลังจะมีการประหารชีวิตเขา และได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมเขาเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ต่อมาตอนค่ำของวันนั้นมีคำสั่งให้พักการประหารเขาชั่วคราว

Osariakhi Ernest Obyangbon หรือที่พบข้อมูลในสารบบของศาลมาเลเซียว่าเป็นพลเมืองสัญชาติอังกฤษชื่อ Philip Michael ซึ่งเป็นชื่อที่พบในหนังสือเดินทางของเขาระหว่างถูกจับกุม โดยตามกำหนดจะถูกประหารในวันที่ 14 มีนาคม 2557 ที่ผ่านมาเขาไม่ได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม และแพทย์ยังตรวจพบอาการจิตเภทของเขา เป็นเหตุให้เขาต้องเข้ารับการรักษาตัวก่อนจะยื่นอุทธรณ์คดีเมื่อปี 2550 อีกทั้งมีการสั่งพักการประหารชีวิตของเขาเพียงไม่กี่ชั่วโมงก่อนกำหนดการ โดยเป็นผลมาจากการรณรงค์ของกลุ่มสิทธิมนุษยชน ซึ่งรวมถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

ชายทั้งสองคนยังคงถูกจองจำในแดนประหารที่เรือนจำกาจัง รัฐเซลังอร์ และเสี่ยงจะถูกประหารเนื่องจากที่ผ่านมาได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คดีหมดแล้ว

แม้ทางการมาเลเซียได้ประกาศในปี 2555 ที่จะแก้ไขโทษประหารเชิงบังคับสำหรับความผิดในคดีค้ายาเสพติด ทว่าที่ผ่านมาจนถึงปี 2557 ยังไม่มีการเสนอร่างแก้ไขกฎหมายดังกล่าว ในระหว่างกระบวนการ UPR ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเมื่อเดือนมีนาคม มาเลเซียไม่ยอมรับข้อเสนอแนะให้ดำเนินการยกเลิกโทษประหาร ซึ่งเป็นข้อเสนอแนะระหว่างกระบวนการ UPR เมื่อเดือนตุลาคม 2556⁴⁷ องค์คณะอัยการสูงสุดแจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า การ

.....
⁴⁷ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, รายงานของคณะทำงานตามกระบวนการ UPR - Report of the Working Group on the Universal Periodic Review, ความเห็นเกี่ยวกับข้อสรุปและ/หรือข้อเสนอแนะ การแสดงพันธกิจโดยสมัครใจ และการแสดงความเห็นตอบกลับของรัฐที่ถูกตรวจสอบ กรณีมาเลเซีย, UN doc. A/HRC/25/10/Add.1, 4 มีนาคม 2557

ศึกษากฎหมายโทษประหารและการปฏิบัติงานโทษประหารยังดำเนินการต่อเนื่อง จนถึงสิ้นปี 2557

มัลดีฟส์ ซึ่งเป็นประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลครั้งสุดท้ายตั้งแต่ปี 2497 พบว่ามี การตัดสินโทษประหารชีวิตเพิ่มเติมสองครั้ง ในวันที่ 23 มกราคม Umar Naseer รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการให้เจ้าหน้าที่เรือนจำเริ่มต้นจัด “การ เตรียมการที่จำเป็นให้พร้อม” เพื่อดำเนินการประหารชีวิตโดยการฉีดยาพิษ

ในเดือนเมษายน รัฐบาลประกาศใช้ “ระเบียบปฏิบัติว่าด้วยการสอบสวนและลงโทษ ความผิดฐานฆ่าคนตาย” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติตำรวจและพระราช บัญญัติการลดหย่อนโทษ ทั้งนี้เพื่อเปิดทางให้มีการประหารชีวิต ระเบียบใหม่ดังกล่าวระบุขั้นตอนปฏิบัติใหม่ที่เกี่ยวข้องกับการประหารชีวิตบุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี ขณะกระทำความผิด เป็นเหตุให้ทางการสามารถประหารชีวิตได้เมื่ออายุครบ 18 ปี ศาลเยาวชนได้ลงโทษประหารชีวิตจำเลยสองคนสำหรับความผิดที่กระทำตอนอายุ ต่ำกว่า 18 ปี ขณะที่ประมวลกฎหมายอาญฉบับใหม่ที่ผ่านการรับรองเมื่อเดือน เมษายนยังคงเปิดโอกาสให้ใช้โทษประหารต่อไป⁴⁸

ทางการ**มองโกเลีย**ยืนยันว่าไม่มีการประหารชีวิตและไม่มีการตัดสินโทษประหาร ชีวิตเลยตลอดปี 2557 ในปีดังกล่าวยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการรัฐสภาเพื่อ พิจารณาร่างกฎหมายสำหรับปฏิรูปประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งรวมไปถึงการยกเลิก โทษประหาร

ในวันที่ 2 มกราคม ประธานาธิบดี **Thein Sein** ของ**พม่า**ได้เปลี่ยนโทษประหาร ทั้งหมดเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต โดยในปี 2557 มีการตัดสินโทษประหารเพิ่มเติม อย่างน้อยหนึ่งครั้ง ขณะที่การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นเมื่อปี 2531

ข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีอยู่นั้นค่อนข้างจำกัดมากเกี่ยวกับ**เกาหลี- เหนือ** จนไม่สามารถประเมินสถานการณ์การใช้โทษประหารในประเทศได้ แม้มี รายงานข้อมูลที่ไม้อาจตรวจสอบได้อย่างเป็นกลางเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูล ที่น่าเชื่อถืออื่น ทำให้เชื่อว่าน่าจะมีการประหารชีวิตเกิดขึ้นอย่างน้อย 50 ครั้งในปี ที่ผ่านมา ซึ่งตัวเลขที่แท้จริงน่าจะสูงกว่านี้หลายเท่า

ตามรายงานดังกล่าว คาดว่าผู้ถูกประหารถูกลงโทษตามความผิดต่าง ๆ ตั้งแต่เรื่อง ที่ดูเสมือนเป็นเรื่องเล็กน้อยอย่างการลักลอบดูรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์ต่าง ชาติ จนถึงกรทุจริตและการมีเพศสัมพันธ์ที่ถือว่าไม่เหมาะสม (“ไฝในทางขู้สาว”)

.....
⁴⁸ ประมวลกฎหมายอาญฉบับใหม่จะมีผลบังคับใช้ในเดือนเมษายน 2558

โดยผู้ถูกประหารรวมถึงเจ้าหน้าที่ระดับสูงของคณะกรรมการกลางของพรรคกรรมกรเกาหลีเหนือด้วย (Central Administrative Department of the Workers' Part of Korea)

การตัดสินใจประหารชีวิตยังเกิดขึ้นจากการพิจารณาคดีที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงบนฐานความผิดที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ถือเป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ซึ่งอาจนำโทษประหารมาใช้ได้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ และสำหรับความผิดที่ไม่มีโทษประหารตามกฎหมายเกาหลีเหนือ ในปี 2557 มีรายงานว่าทางการได้แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเพื่อขยายฐานความผิดของโทษประหาร เป็นเหตุให้การลักลอบโทรศัพท์พูดคุยกับชาวต่างชาติ การใช้ยาเสพติดหรือการค้ายาเสพติด และการข้ามชายแดนข้ามชาติ กลายเป็นความผิดที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิต⁴⁹ นั้นนับว่าเป็นการขยายฐานโทษประหารที่น่าตกใจอย่างยิ่ง

คณะกรรมการไต่สวนด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติกรณีเกาหลีเหนือเผยแพร่รายงานเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2557 โดยระบุว่า “รัฐได้ถือเป็นการปฏิบัติให้มีการประหารชีวิตนักโทษทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านการไต่สวนของศาล ทั้งที่ประหารชีวิตต่อสาธารณะหรือปิดลับ สำหรับความผิดทางการเมืองและอาชญากรรมอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ถือว่าเป็นอาชญากรรมร้ายแรงที่สุด นโยบายการประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณชนมีจุดประสงค์เพื่อทำให้ประชาชนเกิดความหวาดกลัว การประหารชีวิตต่อสาธารณะ [...] ยังคงมีถึงทุกวันนี้”⁵⁰ เกาหลีเหนือได้รับการพิจารณาตามกระบวนการ UPR ในที่ประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม ในเดือนกันยายน ทางการได้ปฏิเสธที่จะไม่ปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ ที่ได้ให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของ ICCPR หรือการจัดทำข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อยกเลิกโทษดังกล่าวในท้ายที่สุด⁵¹

.....
⁴⁹ “ประมวลกฎหมายอาญากระตุ้นให้เกิดความหวาดกลัวเกี่ยวกับพรมแดน” (“Criminal Code Inciting Border Fears”), Daily NK, 21 พฤษภาคม 2557, จาก: <http://www.dailynk.com/english/read.php?catald=nk01500&num=11885> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁵⁰ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, รายงานข้อค้นพบของคณะกรรมการไต่สวนด้านสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติกรณีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี, UN doc. A/HRC/25/CRP.1, 7 กุมภาพันธ์ 2557, ย่อหน้า 845

⁵¹ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, รายงานของคณะทำงานตามกลไก UPR กรณีสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี, Addendum 1, UN doc. A/HRC/27/10/Add.1, 12 กันยายน 2557

นาย **Nawaz Sharif** นายกรัฐมนตรีปากีสถานได้ยกเลิกข้อตกลงหยุดการประหารชีวิตพลเรือน และมีการประหารชีวิตในข้อหาเกี่ยวกับการก่อการร้ายเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม⁵² โดยเป็นการตัดสินใจเพื่อตอบโต้การโจมตีหนึ่งวันก่อนหน้านั้นที่โรงเรียนในกรุงเปรชวาร์ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 149 คน รวมทั้งเด็ก 132 คน ต่อมาไม่ถึงสองสัปดาห์มีการประหารชีวิตนักโทษ 7 คน โดยทั้งหมดถูกศาลตัดสินโทษในความผิดตามพระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้าย

โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้พยายามยกเลิกข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิต โดยการประกาศกำหนดที่จะประหาร Shoaib Sarwar ในวันที่ 18 กันยายน 2557 ซึ่งถูกศาลตัดสินในข้อหาฆ่าคนตายเมื่อปี 2541 การประหารชีวิตถูกสั่งชะลอเพียงสองวันก่อนที่จะเกิดการประหารขึ้น⁵³

“การทำให้พระนามของศาสดามะหะหมัดมัวหมอง” เป็นความผิดที่มีโทษประหารชีวิตตามมาตรา 295-C ของประมวลกฎหมายอาญาของปากีสถาน กฎหมายหมิ่นศาสนามีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับพันธกรณีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศของปากีสถานที่จะต้องประกันสิทธิการมีเสรีภาพในการแสดงออก และเสรีภาพด้านความคิด มโนธรรมสำนึก และศาสนา นอกจากนั้น กฎหมายระหว่างประเทศอนุญาตให้ใช้โทษประหารเฉพาะกับ “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” ซึ่งถูกตีความหมายเฉพาะการฆ่าคนตายโดยเจตนาเท่านั้น

ในวันที่ 25 กันยายน เจ้าหน้าที่เรือนจำยิง **Mohammad Asghar** จนได้รับบาดเจ็บในเรือนจำอาเดียลาที่กรุงราวัลปินดี แคว้นปัญจาบ Mohammad Asghar เป็นพลเมืองชาวอังกฤษที่มีเชื้อชาติปากีสถาน แพทย์ตรวจพบว่าเขามีอาการจิตเภทตั้งแต่อยู่ในสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2553 ก่อนย้ายมาปากีสถาน เขาถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิตในข้อหาหมิ่นศาสนาเมื่อปี 2557 แม้จะมีผลการวินิจฉัยของแพทย์ในสหราชอาณาจักร แต่ศาลปากีสถานมีคำวินิจฉัยว่า Mohammad Asghar เป็นบุคคลที่ “มีสติสมประกอบ” การยื่นอุทธรณ์ของเขาต่อศาลสูงกรุงละฮอร์ยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาเมื่อช่วงปลายปีที่ผ่านมา

Mohammad Asghar ยังรักษาตัวในโรงพยาบาลจนถึงสิ้นปี ทั้งนี้ทางการตั้งข้อหาเจ้าหน้าที่เรือนจำฐานพยายามฆ่าและสั่งให้พักรักษาเจ้าหน้าที่เรือนจำอีกแปดคน ทนายความของ Mohammad Asghar เชื่อว่าลูกความของเขาอาจถูกฆ่าตาย หากถูกส่งตัวกลับไปเรือนจำเนื่องจากข้อหาหมิ่นศาสนา

⁵² หน่วยงานของทหารเป็นผู้ประหารชีวิตทหารเมื่อปี 2555

⁵³ เดิมมีกำหนดประหาร Shoaib Sarwar ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2558 แต่ยังไม่มีการประหารจริง

ในวันที่ 16 ตุลาคม ศาลสูงกรุงละฮอร์ยกคำร้องคัดค้านโทษประหารในคดีของ **Asia Bibi** หญิงสาวคริสเตียนที่ถูกตัดสินว่ามีความผิดฐานหมิ่นศาสนา ศาลตัดสินว่าเธอมีความผิดข้อหาหมิ่นศาสนาเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 และตัดสินโทษประหารชีวิตเธอเนื่องจากดูหมิ่นศาสดามะหะหมัดในระหว่างการโต้เถียงกับผู้หญิงมุสลิมอีกคนหนึ่ง Asia Bibi อ้างว่าหลักฐานที่ใช้ดำเนินคดีต่อเธอในชั้นศาลฐานหมิ่นศาสนา เป็นหลักฐานที่ถูกสร้างขึ้นมา และเธอไม่ได้รับสิทธิในการพบทนายความ ทั้งในช่วงเวลาที่ถูกควบคุมตัวและในการไต่สวนวันสุดท้ายเมื่อปี 2553 ทั้งนี้ Asia Bibi ถูกควบคุมตัวแยกจากนักโทษคนอื่นเพื่อความปลอดภัยของเธอเองนับตั้งแต่ถูกจับกุมเมื่อปี 2552 มีรายงานว่าสุขภาพจิตและกายของเธอเสื่อมโทรมลงระหว่างถูกควบคุมตัว เป็นเหตุให้ครอบครัวและทนายความยังคงกังวลถึงความปลอดภัยของเธอ

จากข้อมูลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งปากีสถาน มีผู้ถูกตัดสินโทษประหารชีวิต 231 คนในปี 2557 และจนถึงสิ้นปีมีนักโทษประหารอยู่อย่างน้อย 8,200 คน⁵⁴ ในจำนวนนี้มีนักโทษประมาณ 500 คนเป็นนักโทษที่หมดสิทธิ์ยื่นอุทธรณ์ และอยู่ระหว่างการขอลดหย่อนโทษจากประธานาธิบดี

เราพบว่ามีชายอย่างน้อย 6 คนถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิตจากความผิดที่กระทำขณะอายุต่ำกว่า 18 ปี และดูเหมือนจะมีจำนวนมากกว่านั้น ตัวเลขของสภาแห่งชาติเมื่อเดือนมีนาคมระบุว่า มีผู้ถูกตัดสินประหารชีวิตอย่างน้อย 444 คนในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติด⁵⁵

ไม่มีข้อมูลการตัดสินโทษประหารชีวิตรายใหม่ใน **ป้าป้า** นิกินี ซึ่งจนถึงสิ้นปีมีจำนวนนักโทษประหาร 13 คน ในเดือนมกราคม สมาชิกคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายรัฐธรรมนูญ (Constitutional Law Reform Commission) เดินทางกลับจากการไป

.....
⁵⁴ “ชีวิตนักโทษ 8,261 คนแขวนบนเส้นด้าย” (“8,261 prisoners: Hanging in the balance”), Express Tribune, 18 ธันวาคม 2557 จาก <http://tribune.com.pk/story/808727/6261-prisoners-hanging-in-the-balance/> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁵⁵ “คดีค้ายาเสพติด: 70% ของโทษประหารถูกศาลสูงพิพากษากลับ” (“Drug smuggling cases: 70% of death sentences quashed by higher courts”), Express Tribune, 27 มีนาคม 2557 จาก <http://tribune.com.pk/story/687816/drug-smuggling-cases-70-of-death-sentences-quashed-by-higher-courts/>, (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

ดูงานการดำเนินโทษประหารในมาเลเซีย สิงคโปร์ ไทยและสหรัฐอเมริกา⁵⁶ ภายหลังการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาเมื่อปี 2556 ซึ่งขยายฐานความผิดของโทษประหารให้หมายรวมถึง “การฆ่าบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นพอมดมอผีโดยเจตนา” และ “การข่มขืนกระทำชำเรา” อีกทั้งยังกำหนดเปลี่ยนแปลงเนื้อหาวิธีการประหารรูปแบบต่าง ๆ⁵⁷ อย่างไรก็ตาม สถานการณ์เริ่มย่ำแย่ลงในเดือนเมษายน เมื่อสภาบริหารแห่งชาติรับรองการฉีดยาพิษให้เป็นวิธีการประหารชีวิต พร้อมให้มีการสร้างโรงประหารขึ้นในเรือนจำที่มีการรักษาความมั่นคงสูงสุด⁵⁸ ในปาปัวนิวกินีนั้นมีการประหารชีวิตครั้งล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อปี 2497

เกิดการประหารชีวิตนักโทษ 2 คนใน**สิงคโปร์**เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2557 เป็นการยุติข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตที่มีมาตั้งแต่ปี 2555 ซึ่งเป็นช่วงที่รัฐสภาพิจารณาแก้ไขกฎหมายโทษประหารเชิงบังคับ Tang Hai Liang และ Foong Chee Peng ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและต้องรับโทษประหารตามพระราชบัญญัติยาเสพติด เนื่องจากลักลอบนำเข้า diamorphine (เฮโรอีน) จำนวน 89.55 กรัม และ 40.23 กรัมตามลำดับ ทั้งนี้ โทษประหารที่เกิดขึ้นเมื่อปีที่แล้วเป็นผลมาจากบทลงโทษเชิงบังคับในคดีค้ายาเสพติด Devendran ถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิตเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม Prabagarana ถูกตัดสินโทษประหารเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายนและ Mohd Jeefrey bin Jamil ถูกศาลตัดสินโทษประหารเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน⁵⁹

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบข้อมูลการลดโทษประหารห้าครั้งในปี 2557 รวมถึงกรณีของ Dinesh Pillai Raja Retnam ซึ่งได้รับการลดโทษเนื่องจากความบกพร่อง

.....
⁵⁶ “ปาปัวนิวกินีระบุจะมีการประหารชีวิตต่อไปในปีนี้” (“PNG says executions will go ahead this year”), Radio New Zealand, 28 มกราคม 2557 จาก www.radionz.co.nz/international/programmes/datelinepacific/audio/2583779/png-says-death-penalty-will-go-ahead-this-year (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁵⁷ ตามมาตรา 299A และ 347C ประมวลกฎหมายอาญา

⁵⁸ pngedge.com, “โทษประหารโดยการฉีดยา เดินหน้าต่อไปได้” (“Death penalty by lethal injection given go-ahead”), 9 เมษายน 2557, จาก Death Penalty News: http://deathpenaltynews.blogspot.co.uk/2014/04/papua-new-guinea-death-penalty-by.html?_sm_au_=iVZr2r5NqTf3JHq (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม)

⁵⁹ พนักงานอัยการ v Prabagarana/ Srivijayan [2557] SGHC 222, คดีอาญาที่ 20 ของปี 2557, 3 พฤศจิกายน 2557

พนักงานอัยการ v Devendran A/L Supramaniam [2557] SGHC 140, คดีอาญาที่ 4 ของปี 2557, 14 กรกฎาคม 2557

พนักงานอัยการ v Mohd Jeefrey bin Jamil [2557] SGHC 255, คดีอาญาที่ 31 ของปี 2557, 28 พฤศจิกายน 2557

ทางจิต⁶⁰ นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่เริ่มนำกฎหมายการกำหนดบทลงโทษโดยใช้ดุลพินิจมาใช้เมื่อปี 2555 ที่ให้มีการลดโทษโดยคำนึงถึงความบกพร่องทางจิตของนักโทษ

มีการตัดสินโทษประหารเพียงครั้งเดียวใน**เกาหลีใต้** ขณะที่จนถึงปีมีผู้ต้องโทษประหารอยู่อย่างน้อย 61 คน การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นเมื่อปี 2540 ทั้งนี้ในเดือนธันวาคม ส.ส.Yoo In-tae ของพรรคฝ่ายค้านประกาศแผนเสนอร่างกฎหมายเพื่อยกเลิกโทษประหาร

ศรีลังกา ศาลตัดสินโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 61 คน ทั้งนี้เป็นผู้หญิง 2 คน โดยส่วนใหญ่ต้องคดีฆ่าคนตาย มีคำสั่งประหารอย่างน้อย 10 คดีเกี่ยวข้องกับความผิดจากการค้ายาเสพติด ชายคนหนึ่งถูกศาลตัดสินโทษประหารโดยที่เขาไม่ได้เข้าร่วมการพิจารณาคดี ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ ศาลสูง Trincomalee High Court สั่งประหารชีวิต Thangarajah Sivakantharajah จากการฆาตกรรมเมื่อปี 2533 เขามีอายุ 14 ปี ขณะถูกจับกุมหลังเกิดเหตุสองปี และมีอายุ 25 ปีเมื่อได้รับการประกันตัวเพื่อรอการไต่สวน⁶¹ อย่างไรก็ตาม กฎหมายระหว่างประเทศห้ามใช้โทษประหารกับผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะกระทำความผิด

จำเลย 5 จาก 8 คนที่ถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิตในคดีค้ายาเสพติดคดีเดียวกันในเดือนตุลาคม ได้รับการอภัยโทษและเดินทางกลับอินเดียซึ่งเป็นประเทศบ้านเกิด ส่วนจำเลยอีกสามคนซึ่งเป็นพลเมืองศรีลังกายังคงอยู่ใต้โทษประหาร ขณะที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งศรีลังการายงานเมื่อเดือนกรกฎาคมว่า มีนักโทษประหารอยู่ 529 คน โดยในจำนวนนี้ 451 คนอยู่ระหว่างการอุทธรณ์ขอพิพากษาบทลงโทษใหม่⁶²

.....
⁶⁰ Attorney General's Chambers, “บุคคลแรกที่ได้รับอนุญาตให้ไต่สวนคดีใหม่ เนื่องจากศาลลดความรับผิดชอบต่อการกระทำความผิด” (“First Person to qualify for re-sentencing under the diminished responsibility limb”), 3 มีนาคม 2557 จาก www.agc.gov.sg/DATA/0/Docs/NewsFiles/AGC%20MEDIA%20STATEMENT_FIRST%20PERSON%20TO%20QUALIFY%20FOR%20RE-SENTENCING%20UNDER%20DIMINISHED%20RESPONSIBILITY_3%20march%202014.pdf (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁶¹ “Tamil man from Trincomalee sentenced to death”, Tamil Net, 12 กุมภาพันธ์ 2557 จาก www.tamilnet.com/art.html?catid=13&artid=37045 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁶² “กรรมการสิทธิศรีลังกาเสนอให้ยกเลิกโทษประหาร” (“Lanka rights body recommends abolition of capital punishment”), South Asian Media, 11 กรกฎาคม 2557 จาก www.southasianmedia.net/stories/south-asia/lanka-rights-body-recommends-abolition-of-capital-punishment-story (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

มีข้อมูลการประหารชีวิตห้าครั้งใน**ไต้หวัน** พร้อมทั้งมีการประกาศคำตัดสินโทษประหารเพิ่มหนึ่งรายในปี 2557 คดีทั้งหมดล้วนเกี่ยวข้องกับการฆ่าคนตาย ชาย 5 คนที่ถูกยิงเป้าเมื่อวันที่ 29 เมษายน ประกอบด้วย Deng Kuo-liang ซึ่งถูกประหารที่เรือนจำไทเป Liu Yan-kuo, Tu Ming-lang และน้องชายของเขา Tu Ming-hsiung ถูกประหารที่เรือนจำไถหนาน Dai Wen-ching ถูกประหารที่เรือนจำฮั่วเหลียน ในช่วงสิ้นปีมีนักโทษประหารที่หมดสิทธิ์ยื่นอุทธรณ์แล้วจำนวน 48 คน

ในวันที่ 30 พฤษภาคมรัฐสภาไต้หวัน (Legislative Yuan) ผ่านกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 347 ประมวลกฎหมายอาญา ห้ามไม่ให้ใช้โทษประหารกับความผิดฐานลักพาตัวและหน่วงเหนี่ยวเพื่อเรียกค่าไถ่ เว้นในกรณีที่เป็นเหตุให้มีการเสียชีวิต การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน⁶³ ทว่ายังมีฐานความผิดอื่นที่มีโทษถึงขั้นประหารชีวิตอยู่ ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น “อาชญากรรมร้ายแรงที่สุด” เช่น ความผิดด้านการค้ายาเสพติดหรือความผิดทางเพศ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประเมินว่ามีการตัดสินโทษประหารอีกอย่างน้อย 55 ครั้งใน**ไทย**ช่วงหกเดือนหลังของปี ในข้อหาเกี่ยวกับยาเสพติดและฆ่าคนตาย และน่าจะถือว่าตัวเลขที่แท้จริงสูงกว่านี้มาก ขณะที่กรมราชทัณฑ์ระบุว่าจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม มีนักโทษประหาร 645 คน ซึ่งรวมถึงผู้หญิง 54 คน โดยประมาณ 47% (302 คน) กระทำผิดในคดีค้ายาเสพติด

เมื่อวันที่ 19 กันยายนรัฐบาลเสนอร่างกฎหมายต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ขยายฐานความผิดที่มีโทษประหาร ให้รวมถึงการทำลายอากาศยานระหว่างให้บริการ การสร้างความเสียหายจนเป็นเหตุให้อากาศยานไม่สามารถใช้งานได้ การนำวัตถุใดๆ เข้าไปในอากาศยานจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย การปิดสนามบิน และการสร้างความเสียหายแก่อาคารสถานที่ในสนามบิน⁶⁴ ทั้งนี้พบว่าจนถึงสิ้นปี ยังไม่มีการรับรองกฎหมายดังกล่าว

.....
⁶³ Global Legal Information Network Legislative Yuan, จาก<http://glin.ly.gov.tw/web/nationalLegal.do?isChinese=false&method=legalSummary&id=5349&fromWhere=legalHistory> (เข้าถึงเมื่อ 4 มีนาคม 2558) และโปรดดู: <http://glin.ly.gov.tw/file/legal/tw1806255727.pdf;jsessionid=133F705C7FE55A5289BBC3577830B6BB>

⁶⁴ “รัฐสภาไทยเสนอให้ใช้โทษประหารกับผู้ปิดสนามบิน” (“Thai parliament proposes death penalty for causing airport closure”), Asia One, 19 กันยายน 2557 จาก <http://news.asiaone.com/news/asia/thai-parliament-proposes-death-penalty-causing-airport-closure#sthash.33R1iCvY.dpuf> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม)

ในวันที่ 22 ธันวาคม นาย**ชาญเชาวน์ ไชยานุกิจ** รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ประกาศว่าการยกเลิกโทษประหารเป็นส่วนหนึ่งของแผนแม่บทสิทธิมนุษยชนแห่งชาติฉบับที่สามซึ่งผ่านการรับรองจากทางการเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน⁶⁵

ทางการ**เวียดนาม**ยังคงถือว่าตัวเลขการใช้โทษประหารเป็นความลับทางราชการ โดยสื่อมวลชนรายงานว่ามีการประหารชีวิตอย่างน้อย 3 ครั้ง แต่เชื่อว่าตัวเลขที่แท้จริงสูงกว่านั้นมาก แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลว่าศาลสั่งประหารชีวิตเพิ่มเติม 72 ครั้ง 80% เป็นคดีค้ายาเสพติด จนถึงสิ้นปีมีผู้ต้องโทษประหารอย่างน้อย 700 คน เราพบว่ายังคงมีการนำโทษประหารมาใช้และมีการประหารชีวิตจำเลยในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดและอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การฉ้อโกง ซึ่งการไต่สวนคดีมีมาตรฐานต่ำกว่ามาตรฐานความเป็นธรรมสากล รวมถึงคดีที่มีการตัดสินโทษประหารชีวิต พบว่ามี 3 คดีที่ทำให้เกิดการถกเถียงอย่างกว้างขวางในประเทศเกี่ยวกับความเสี่ยงของการประหารชีวิต ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการตัดสินโทษที่ผิดพลาด ในเดือนธันวาคมศาลสูงสุดสั่งให้พักการประหาร Ho Duy Hai หนึ่งวันก่อนจะถึงกำหนดการประหาร และสั่งให้มีการพิจารณาคดีใหม่ เนื่องจากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการตัดสินโทษ⁶⁶ ในเดือนเดียวกัน สภาแห่งชาติสั่งการให้ทบพันการไต่สวนคดีต่อ Nguyen Van Chuong เขาถูกศาลตัดสินโทษประหารชีวิตข้อหาฆ่าคนตายเมื่อปี 2551 และที่ผ่านมารอบครัวของเขายื่นอุทธรณ์ต่อศาลหลายครั้ง จนต้นปีนี้ ศาลประชาชนสูงสุดประกาศว่า Nguyen Thanh Chan เป็นผู้บริสุทธิ์และพ้นจากคดีฆ่าคนตายเมื่อปี 2547 โดยมีชายอีกคนหนึ่งรับสารภาพว่าเป็นผู้กระทำเมื่อเดือนตุลาคม 2556⁶⁷

เวียดนามเข้าสู่กระบวนการ UPR เพื่อทบทวนด้านสิทธิมนุษยชนเมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ และได้ประกาศว่ากำลังดำเนินการลดจำนวนความผิดของโทษประหาร โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปประมวลกฎหมายอาญาที่คาดว่าจะมีการประกาศ

.....
⁶⁵ “รบ.ไทยพร้อมจะยกเลิกโทษประหาร เจ้าหน้าที่กล่าว” (“Thai Govt ‘willing’ to abolish death penalty: official”), Khaosod, 22 ธันวาคม 2557 จาก www.khaosodenglish.com/detail.php?newsid=1419229703 (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม)

⁶⁶ “ศาลเวียดนามยุติการประหารนักโทษคดีฆ่าคนตาย เนื่องจากมีข้อกล่าวหาว่าเป็นข้อผิดพลาดด้านความยุติธรรม” (“Vietnam court halts execution of murder convict amid allegation of miscarriage of justice”), *Thanh Nien News*, 4 ธันวาคม 2556 จาก www.thanhniennews.com/society/vietnam-court-halts-execution-of-murder-convict-amid-allegation-of-miscarriage-of-justice-34885.html, (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

⁶⁷ “ศาลเวียดนามยุติการประหารนักโทษคดีฆ่าคนตาย เนื่องจากมีข้อกล่าวหาว่าเป็นข้อผิดพลาดด้านความยุติธรรม” (“Vietnam court halts execution of murder convict amid allegation of miscarriage of justice”), *Thanh Nien News*, 4 ธันวาคม 2556 จาก <http://www.thanhniennews.com/society/vietnam-court-halts-execution-of-murder-convict-amid-allegation-of-miscarriage-of-justice-34885.html> (เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2558)

ใช้ในปี 2559⁶⁸ เวียดนามยอมรับข้อเสนอแนะที่จะพยายามให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของ ICCPR แต่ไม่ยอมรับข้อเสนอแนะที่จะจัดทำข้อตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตที่มีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารในที่สุด⁶⁹

.....
⁶⁸ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, รายงานของคณะทำงานตามกลไก UPR กรณีเวียดนาม, A/HRC/26/6, 2 เมษายน 2557

⁶⁹ คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, ความเห็นเกี่ยวกับข้อสรุปและ/หรือข้อเสนอแนะการแสดงพันธกิจโดยสมัครใจ และการแสดงความเห็นตอบกลับของรัฐที่ถูกรตรวจสอบ กรณีเวียดนาม, UN Doc. A/HRC/26/6/Add.1, 20 มิถุนายน 2557

ภาคผนวก I: การตัดสินใจให้ประชากรชีวิต และการประชากรชีวิตในปี 2557

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมเฉพาะการใช้โทษประหารผ่านกระบวนการศาล ตัวเลขรายงานเป็นตัวเลขสูงสุดเท่าที่สามารถประมาณได้อย่างมั่นใจจากการวิจัยของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล และเราต้องการเน้นย้ำว่า ตัวเลขที่แท้จริงในบางประเทศอาจสูงกว่านี้มาก รัฐบางแห่งจงใจปิดกั้นขั้นตอนปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้โทษประหาร ส่วนรัฐอื่นๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลหรือไม่ยอมเผยแพร่ตัวเลขคำตัดสินโทษประหารชีวิตและการประชากรชีวิต

เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ เช่น เยเมน (22+) หมายถึงตัวเลขขั้นต่ำที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันความถูกต้อง แต่เชื่อว่าจำนวนที่แท้จริงสูงกว่านี้ ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า เช่น คำตัดสินโทษประหารชีวิตในซูดานใต้ (+) หมายถึง พบการประชากรชีวิตหรือคำตัดสินโทษประหารชีวิต (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น แต่ขาดข้อมูลที่นำเชื่อถือเพียงพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำได้

สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 ครั้งรวมทั้งกรณีของประเทศจีน

การประชากรชีวิตที่มีการรายงาน ปี 2557

จีน +	โซมาเลีย 14+	ญี่ปุ่น 3
อิหร่าน 289+	จอร์แดน 11	มาเลเซีย 2+
ซาอุดีอาระเบีย 90+	อิควทอเรียล กินี 9	ปาเลสไตน์ (รัฐ) (ในกาซา) 2+
อิรัก 61+	ปากีสถาน 7	สิงคโปร์ 2
สหรัฐฯ 35	อัฟกานิสถาน 6	สหรัฐอเมริกาบริติชเอมิเรตส์ 1
ซูดาน 23+	ไต้หวัน 5	เกาหลีเหนือ +
เยเมน 22+	เบลารุส 3+	
อียิปต์ 15+	เวียดนาม 3+	

คำตัดสินลงโทษประหารชีวิตที่มีการรายงาน ปี 2557

จีน +	เยเมน 26+	มอริเตเนีย 3
ไนจีเรีย 659	สหรัฐอเมริกาอเมริกา 25	เซียร์ราลีโอน 3
อียิปต์ 509+	แอลจีเรีย 16+	สิงคโปร์ 3
ปากีสถาน 231	สาธารณรัฐประชาธิปไตย-	กาตาร์ 2+
บังคลาเทศ 142+	คองโก 14+	ตรินิแดดแอนด์โตเบโก 2+
แทนซาเนีย 91	ซูดาน 14+	ตูนิเซีย 2+
อิหร่าน 81+	แซมเบีย 13+	บาร์เบโดส 2
สหรัฐฯ 72+	อัฟกานิสถาน 12+	ญี่ปุ่น 2
เวียดนาม 72+	เลบานอน 11+	มัลดีฟส์ 2
อินเดีย 64+	ซิมบับเว 10	แกมเบีย 1+
ศรีลังกา 61+	กานา 9	เลโซโท 1+
ไทย 55+	โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก-	ลิเบีย 1+
โซมาเลีย 52+	ตง 9	พม่า 1+
(31+ รัฐบาลสหพันธรัฐ	คูเวต 7	บอตสวานา 1
โซมาเลีย; 11+ ในพื้นที่-	มาลี 6+	กายอานา 1
แลนด์; 10+ ในโซมาลี-	อินโดนีเซีย 6	เกาหลีใต้ 1
แลนด์)	บาหลีเรน 5	ไต้หวัน 1
ซาอุดีอาระเบีย 44+	จอร์แดน 5	ยูกันดา 1
อิรัก 38+	ปาเลสไตน์ (รัฐ)	เกาหลีเหนือ +
มาเลเซีย 38+	(กาซา) 4+	ซูดานใต้ +
เคนยา 26+	คองโก (สาธารณรัฐ) 3+	

ภาคผนวก II: ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารและ ประเทศที่คงบทลงโทษประหารชีวิต เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2557

มากกว่าสองในสามของประเทศต่างๆ ในโลกยกเลิกโทษประหารทั้งในทางกฎหมายและทางปฏิบัติ ตัวเลขจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ปรากฏดังนี้

- 98 ประเทศ: ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท
- 7 ประเทศ: ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น
- 35 ประเทศ: ยกเลิกโทษประหารในทางปฏิบัติ
- 140 ประเทศ: ยกเลิกโทษประหารในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ
- 58 ประเทศ: ยังคงบทลงโทษประหาร

ต่อไปนี้เป็นรายชื่อประเทศที่แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. ประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายให้ลงโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาใดๆ

แอลเบเนีย, อันดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, ภูฏาน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, บุรุนดี, กัมพูชา, แคนาดา, เคปเวิร์ด, โคลอมเบีย, หมู่เกาะคุก, คอสตาริกา, โกดิวัวร์, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, จิบูตี, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินี-บิสเซา, เฮติ, นครรัฐวาติกัน, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, คิริบาตี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, มอริเชียส, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, นามิเบีย, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, นีอูเอ, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมานี, รวันดา, ซามัว, ซานมารีโน, เซาตูเมและปรินซิปี, เซเนกัล, เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว), เซเชลล์, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, หมู่เกาะโซโลมอน, แอฟริกาใต้, สเปน, สวีเดน,

สวีตเซอร์แลนด์, ทิมอร์-เลสเต, โตโก, ตุรกี, เดิร์กเมนีสถาน, ตูวาลู, ยูเครน, สหราชอาณาจักร, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, วานูอาตู, เวเนซุเอลา

2. ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น

ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศซึ่งโทษประหารชีวิตมีไว้สำหรับอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น เช่น อาชญากรรมภายใต้ธรรมนูญทหาร หรืออาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากเงื่อนไขที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมไม่ปกติ

บราซิล, ชิลี, เอลซัลวาดอร์, ฟิจิ, อิสราเอล, คาซัคสถาน, เปรู

3. ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารในทางปฏิบัติ

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารสำหรับอาชญากรรมทั่วไป เช่น ฆาตกรรม แต่อาจถือได้ว่ายกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ เนื่องจากได้ระงับการใช้โทษประหารในช่วงสิบปีที่ผ่านมา และเชื่อว่ามีนโยบายหรือระเบียบปฏิบัติมีแนวโน้มจะไม่ลงโทษด้วยการประหารชีวิต

แอลจีเรีย, เบนิน, บรูไนดารุสซาลาม, บูร์กินาฟาโซ, แคเมอรูน, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, เอริเทรีย, กานา, เกรเนดา, เคนยา, ลาว, ไลบีเรีย, มาดากัสการ์, มาลาวี, มัลดีฟส์, มาลี, มอริเตเนีย, มองโกเลีย, โมร็อกโก, พม่า, นาอูรู, ไนเจอร์, ปาปัวนิวกินี, สหพันธรัฐรัสเซีย⁷⁰, เซียร์ราลีโอน, เกาหลีใต้, ศรีลังกา, ซูรินาเม, สวาซิแลนด์, ทาจิกิสถาน, แทนซาเนีย, ตองกา, ตูนิเซีย, แคมเบีย

4. ประเทศที่คงบทลงโทษประหาร

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป

อัฟกานิสถาน, แอนติกาและบาร์บูดา, บาฮามาส, บาห์เรน, บังคลาเทศ, บาร์เบโดส, เบลารุส, เบลีซ, บอตสวานา, ชาด, จีน, คอโมโรส, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, คิวบา, โดมินีกา, อียิปต์, อิควาทอเรียลกินี, เอธิโอเปีย, แกมเบีย, กัวเตมาลา, กินี, กายอานา, อินเดีย, อินโดนีเซีย, อิหร่าน, อิรัก, จาเมกา, ญี่ปุ่น, จอร์แดน, คูเวต, เลบานอน, เลโซโท, ลิเบีย, มาเลเซีย, ไนจีเรีย, เกาหลีเหนือ, โอมาน, ปากีสถาน,

.....

⁷⁰ สหพันธรัฐรัสเซียนำข้อตกลงยุติการประหารชีวิตชั่วคราวมาใช้เมื่อเดือนสิงหาคม 2539 แต่ในระหว่างปี 2539-2542 ยังคงมีการประหารชีวิตในสาธารณรัฐเชเชน

ปาเลสไตน์ (รัฐ), กาตาร์, เซนต์คิตส์และเนวิส, เซนต์ลูเชีย, เซนต์วินเซนต์และเกรนา-
ดีนส์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ไชมาเลีย, ซูดานใต้, ซูดาน, ซีเรีย, ใต้หวัน, ไทย,
ตรินิแดดและโตเบโก, ยูกันดา, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, สหรัฐอเมริกา, เวียดนาม,
เยเมน, ซิมบับเว

ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรอง สนธิสัญญาระหว่างประเทศ จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557

ประชาคมระหว่างประเทศได้รับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ 4 ฉบับที่กำหนดให้ยกเลิกโทษประหาร สนธิสัญญาหนึ่งฉบับครอบคลุมระดับโลก ส่วนอีกสามฉบับครอบคลุมระดับภูมิภาค

ด้านล่างเป็นคำอธิบายโดยย่อถึงสนธิสัญญาทั้ง 4 ฉบับรายชื่อรัฐภาคีและประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 (รัฐสามารถเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วยการให้ภาคยานุวัติหรือการให้สัตยาบัน การลงนามเป็นการแสดงความจำนงที่จะเข้าเป็นภาคีในโอกาสต่อมา เมื่อให้สัตยาบัน รัฐภาคีมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยต้องเคารพข้อบัญญัติในสนธิสัญญาที่เข้าเป็นภาคี และไม่กระทำการอันขัดต่อวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ของสนธิสัญญาที่ลงนามไว้)

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (Second Optional Protocol to the International Covenant on Civil and Political Rights)

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองมุ่งให้เกิดการยกเลิกโทษประหาร และได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติในปี 2532 มีผลบังคับใช้ระดับโลก เป็นกฎบัตรที่กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารอย่างสิ้นเชิง แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อันดอร์รา, อาร์เจนตินา, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, เบนิน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, แคนาดา, เคปเวิร์ด, ชิลี, โคลอมเบีย, คอสตาริกา, โครเอเชีย, ไซปรัส,

สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, จิบูตี, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินีบิสเซา, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ไลบีเรีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, เม็กซิโก, มอลโดวา, โมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, นามิเบีย, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, นอร์เวย์, ปานามา, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, รวันดา, ซานมารีโน, เซอร์เบีย, เซเชลส์, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, แอฟริกาใต้, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ทิมอร์-เลสเต, ตุรกี, เติร์กเมนิสถาน, ยูเครน, สหราชอาณาจักร, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, เวเนซุเอลา (รวม 81 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ แองโกลา, มาดากัสการ์, เซาตูเมและปรินซิปี (รวม 3 ประเทศ)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหาร (Protocol to the American Convention on Human Rights on the abolition of Death Penalty)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การรัฐอเมริกา (Organization of American States) ในปี 2533 และกำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหาร แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ อาร์เจนตินา, บราซิล, ชิลี, คอสตาริกา, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, ฮอนดูรัส, เม็กซิโก, นิการากัว, ปานามา, ปารากวัย, อุรุกวัย, เวเนซุเอลา (รวม 13 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (Protocol No. 6 to the European Convention on Human Rights)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหาร ได้รับการรับรองจากสภายุโรป (Council of Europe) ในปี 2525 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารในช่วงปลอดสงคราม รัฐภาคียังสามารถใช้โทษประหารต่อไปได้สำหรับความผิดทางอาญา “ใน

ช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม” รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อังดอร์รา, อาร์เมเนีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, ซานมารีโน, เซอร์เบีย, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ตุรกี, ยูเครน, สหราชอาณาจักร (รวม 46 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ สหพันธรัฐรัสเซีย (รวม 1 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (Protocol No. 13 to the European Convention on Human Rights)

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารในทุกพฤติการณ์ ได้รับการรับรองจากสมัชชายุโรป (Council of Europe) ในปี 2545 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารในทุกพฤติการณ์ รวมทั้ง ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย, อังดอร์รา, ออสเตรีย, เบลเยียม, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บัลแกเรีย, โครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิตาลี, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มอลตา, มอลโดวา, โมนาโก, มอนเตเนโกร, เนเธอร์แลนด์, นอร์เวย์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, ซานมารีโน, เซอร์เบีย, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ตุรกี, ยูเครน, สหราชอาณาจักร (รวม 44 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ อาร์เมเนีย (รวม 1 ประเทศ)

ภาคผนวก IV: ผลการลงมติของที่ประชุม สมัชชาใหญ่สหประชาชาติ ข้อ 69/186 รับรองเมื่อ 18 ธันวาคม 2557

ประเทศร่วมสนับสนุนให้มีมติของที่ประชุมสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ ข้อ 69/186 รับรองเมื่อ 18 ธันวาคม 2557

แอลเบเนีย, แอลจีเรีย, อังดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, เบลเยียม, เบนิน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, บุรุนดี, กัมพูชา, เคปเวิร์ด, ซิลี, โคลอมเบีย, คองโก (สาธารณรัฐ), คอสตาริกา, โกตดิวัวร์, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, เอสโตเนีย, ฟินแลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กินีบิสเซา, เฮติ, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิสราเอล, อิตาลี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิกเตนสไตน์, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาดากัสการ์, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, ไมซ์มบิก, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมานี, สหพันธรัฐรัสเซีย, รวันดา, ซามัว, ซานมารีโน, เซาตูเมและปรินซิปี, เซอร์เบีย, เซเชลส์, เซียร์ราลีโอน, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, ไชมาเลีย, สเปน, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ทิมอร์-เลสเต, โตโก, ตุรกี, เตร์กเมนิสถาน, ตูวาลู, ยูเครน, สหราชอาณาจักร, อุรุกวัย, วานูอาตู, เวเนซุเอลา (รวม 95 ประเทศ)

ลงคะแนนเสียงรับรอง - แอลเบเนีย, แอลจีเรีย, อังดอร์รา, แองโกลา, อาร์เจนตินา, อาร์เมเนีย, ออสเตรเลีย, ออสเตรีย, อาเซอร์ไบจาน, เบลเยียม, เบนิน, ภูฏาน, โบลิเวีย, บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา, บราซิล, บัลแกเรีย, บุร์กินาฟาโซ, บุรุนดี, กัมพูชา, แคนาดา, เคปเวิร์ด, สาธารณรัฐแอฟริกากลาง, ชาด, ซิลี, โคลอมเบีย, คองโก (สาธารณรัฐ), คอสตาริกา, โกตดิวัวร์, ไครเอเชีย, ไซปรัส, สาธารณรัฐเช็ก, เดนมาร์ก, สาธารณรัฐโดมินิกัน, เอกวาดอร์, เอลซัลวาดอร์, อิกเวทอเรียล, กินี, เจริเทเรีย, เอสโตเนีย, ฟิจิ, ฟินด์แลนด์, ฝรั่งเศส, กาบอง, จอร์เจีย, เยอรมนี, กรีซ, กัวเตมาลา, กินีบิสเซา, เฮติ, ฮอนดูรัส, ฮังการี, ไอซ์แลนด์, ไอร์แลนด์, อิสราเอล, อิตาลี, คาซัคสถาน, คิริบาตี, คีร์กีซสถาน, ลัตเวีย, ลิกเตน-

สโลวีเนีย, ลิทัวเนีย, ลักเซมเบิร์ก, มาซิโดเนีย, มาดากัสการ์, มาลี, มอลตา, หมู่เกาะมาร์แชลล์, เม็กซิโก, ไมโครนีเชีย, มอลโดวา, โมนาโก, มองโกเลีย, มอนเตเนโกร, โมซัมบิก, เนปาล, เนเธอร์แลนด์, นิวซีแลนด์, นิการากัว, ไนเจอร์, นอร์เวย์, ปาเลา, ปานามา, ปารากวัย, เปรู, ฟิลิปปินส์, โปแลนด์, โปรตุเกส, โรมาเนีย, สหพันธรัฐรัสเซีย, รวันดา, ซามัว, ซานมารีโน, เซาตูเมและปรินซิปี, เซอร์เบีย, เซเชลล์, เซียร์ราลีโอน, สโลวาเกีย, สโลวีเนีย, โซมาเลีย, แอฟริกาใต้, ซูดานใต้, สเปน, ซูรินาม, สวีเดน, สวิตเซอร์แลนด์, ทาจิกิสถาน, ทิมอร์-เลสเต, ไทโก, ตูนิเซีย, ตุรกี, เติร์กเมนิสถาน, ตูวาลู, ยูเครน, สหราชอาณาจักร, อุรุกวัย, อุซเบกิสถาน, วานูอาตู, เวเนซุเอลา (รวม 117 ประเทศ)

ลงคะแนนเสียงคัดค้าน- อัฟกานิสถาน, แอนติกาและบาร์บูดา, บาฮามาส, บังกลาเทศ, บาร์เบโดส, เบลีซ, บอตสวานา, บรูไนดารุสซาลาม, จีน, โดมินีกา, อียิปต์, เอธิโอเปีย, เกรนาดา, กายอานา, อินเดีย, อิหร่าน, อิรัก, จาเมกา, ญี่ปุ่น, คูเวต, ลิเบีย, มาเลเซีย, เกาหลีเหนือ, โอมาน, ปากีสถาน, ปาปัวนิวกินี, กาตาร์, เซนต์คิตส์และเนวิส, เซนต์ลูเชีย, เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์, ซาอุดีอาระเบีย, สิงคโปร์, ซูดาน, ซีเรีย, ตรินิแดดและโตเบโก, สหรัฐฯ, เยเมน, ซิมบับเว (รวม 38 ประเทศ)⁷¹

งดออกเสียง - บาริเรน, เบลารุส, แคเมอรูน, คอโมโรส, คิวบา, สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก, จิบูตี, แกมเบีย, กานา, กินี, อินโดนีเซีย, จอร์แดน, เคนยา, ลาว, เลบานอน, ไลบีเรีย, มาลาวี, มัลดีฟส์, มอริเตเนีย, โมร็อกโก/ซาฮาราตะวันตก, พม่า, นามิเบีย, ไนจีเรีย, เซเนกัล, หมู่เกาะโซโลมอน, เกาหลีใต้, ศรีลังกา, แทนซาเนีย, ไทย, ตองกา, ยูกันดา, สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์, เวียดนาม, แชมเบีย (รวม 34 ประเทศ)

ไม่เข้าประชุม - เลโซโท, มอริเชียส, นาอูรู, สวาซิแลนด์ (รวม 4 ประเทศ)

.....

⁷¹ สหรัฐอเมริกากลางคะแนนคัดค้าน แต่ไม่มีรายชื่อในบัญชีอย่างเป็นทางการ

AMNESTY
INTERNATIONAL
THAILAND

